

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 340 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
polletno 240 Din
celoletno 480 Din
za inozemstvo
polletno 240 Din
celoletno 480 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
i stoip. peti-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm v širini
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondelika in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi, se ne vračajo, nevrnjeni
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2030, upravnštvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Celovški
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inostrane, Sarajeva št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Kdaj bo boljše!

Tako se sprašuje marsikdo, ko se s težavo in trdom prebija skozi življenje. Kajti v resnici trdo in težko je pri nas življenje in vendar bi moglo biti vse drugače, ker bogastvo Jugoslavije ni bajka. Zal pa tudi ni bajka, da to bogastvo ne more priti do veljave, ker je pri nas gospodarstvo neorganizirano. V tej neorganiziranosti je tudi izvor vsega zla in da to zlo odpravimo, treba pogledati resnici z odprtimi očmi v obraz in se ne ustrašiti niti ene konstatacije, pa naj bo še tako žalostna. Toda najprej je treba pravilno ugotoviti diagnozo bolezni, potem je šele ozdravljenje mogoče. Najprej je treba sebe in vse vzroke zaostalosti spoznati in ugotoviti, potem je šele mogoče, vsa zla in vse napake odpraviti. Če pa presojamo stvari tako kakor so, potem moramo ugotoviti to-le:

Naša trgovinska bilanca je letos in tudi že lani visoko deficitna. Izvažamo meso, živino, les, moko, skratka živila in surovine, uvažamo pa fabrikate in polfabrikate, ki so dražji. Izvažamo surovine in dobivamo iste izdelane nazaj. Z drugimi besedami se pravi to, da ima od našega materiala tujec glavni dobiček in tega plačamo mi.

Zato pa je tudi pri nas življenje tako težko. Delavec in kmet ne dobita pri nas za svoje delo toliko ko drugod. Ljudje žive zato slabo, ne rimirno slabše ko v drugih deželah. V glavnem žive ljudje le od kruha in krompirja. Na glavo se konsumira v Jugoslaviji na leto 289,3 kg kruha in samo 19 kg mesa. In vendar je Jugoslavija dežela, ki ima toliko živine, da jo lahko izvažajo.

Naravna posledica tega je, da se ljudje izseljujejo. Okoli 20.000 Jugoslovancev gre vsako leto iz države, da si služijo v tujini svoj kruh. Vsi ti dvigajo tuje gospodarstvo, vsi ti bi mogli pri nas dobiti kruha, če bi bilo naše gospodarstvo res organizirano. Ker pa to ni, moramo reči, da je za nas naravnost sreča, da grede ljudje v tujino, ker mnogi od njih izdatno podpirajo svoje doma in ponekod je pomoč izseljencev tako velika, da so plačani vsi kmetijski dolgi. V mnogem je tudi zasluga teh izseljencev, da je naša plačilna bilanca vendarle aktivna.

Ena najtežjih posledic naše gospodarske neorganiziranosti je, da so vsa največja podjetja v tujih rokah. Vsled tega trpimo v trojnem oziru. Tujec gleda naravno samo na to, da izvleče čim več dobička. Če pri tem od prevelikega izsekavanja trpi celota ali vse to njega ne briga. Ves čisti dobiček teh podjetij gre v tujino. Sto in sto milijonov, ki so pridobljeni pri nas od naših naravnih zakladov, odhajajo vsako leto v tujino, da tam dvigajo gospodarstvo, mi pa ostanemo praznih rok. Če pa hočemo dobiti denar za dvig svojega gospodarstva, moramo plačevati ogromne obresti, garamo in garamo, a ne pridemo na zeleno travco, ker ima dobiček od naše železne rezerve, les in rude, samo tujec. A pri tem doživljamo še tretjo izgubo. Tuji kapitalisti povečini nimajo nobenega srca za našega delavca in zato ga plačujejo mnogo slabše, kakor pa svoje delavce v drugih naprednejših krajih Evrope. Da pa ni naš delavec nič slabši kakor so drugi, to so dokazali vsi naši izseljenci, ki dobivajo v tujini iste plače, ko francoski, nemški in drugi delavci. Žalostna resnica je, da pride naš človek do dobrega zaslužka le, če se izseli.

K vsem tem nedostatom pa pride še neverjetno odiranje kmetov v južni pokrajini in zaplavljanje bogatih naših ljudi v tujini. Velik del teh bogatinov, zlasti na jugu, je pridobil svoje premoženje le na ta način, da je oškodoval državo in narod. Da pa je škoda popolna, zaplavlja jo ti ta denar po francoskih kopalnicah, nalagajo svoj denar v tujih bankah in ovirajo doma, da bi prišli naprej ljudje, ki bi res skrbeli za pravo organizacijo gospodarstva.

K vsem tem nesrečam pa je prišlo še naše nesrečno strankarstvo, ki je privedlo do tega, da je bila naša uprava vedno bolj slaba in da nismo prišli naprej, kakor je pravilno ugotovil v svojem manifestu naš kralj.

To so na kratko oni glavni vzroki, da ne pridemo naprej in tu je treba zastaviti vse sile. Organizacija gospodarstva je glavna naloga, ki nas čaka in to čim prej bomo to nalogo rešili, tem preje se nam bo tudi dobro godilo. Vsak naj se vedno sprašuje samo to, kaj treba storiti, da bo vsak od nas imel nekaj od naravnih bogastev naše države in potem bo prišlo tudi delo, da bodo ta bogastva dvignjena, in sicer tako, da bomo imeli od tega dobiček tudi mi, ne pa samo tuji kapitalist.

Toda zavedati se moramo pri tem, da bo treba veliko delati, silno veliko delati, če ho-

Proračun bo znižan za petino

Seja vlade - Uredba o organizaciji drž. sodišča sprejeta - Novi ministri prevzeli svoje posle
Pred podaljšanjem prijateljske pogodbe z Italijo

Belgrad, 15. jan. (Tel. »Slov.«) Današnja seja ministrskega sveta je trajala od pol 6 do 7. Finančni minister Šverljuga je obrazložil sestavo bodočega proračuna. Večji del seje so zavzela posvetovanja o proračunu. Sklenilo se je, da bodo gledali na to, da se proračun zmanjša, in sicer, če mogoče, za približno 20 odstot. Dalje se je sklenilo, da bo finančni minister podal posameznim ministrstvom natančna navodila, po katerih naj se ministri ravnajo pri sestavi proračuna. Vsi ministri bodo sestavili proračune po gotovem načrtu.

Ministrski svet je sprejel uredbo o organizaciji državnega sodišča, kakor jo je predložil pravosodni minister Srškič. Uredba je bila sprejeta. Zakon se je takoj poslal v drž. tiskarno in bo v najkrajšem času dotiskan.

Belgrad, 15. jan. (Tel. »Slov.«) Poštni minister in zastopnik zunanjega ministra dr. Kosta Kumanudi je bil danes dopoldne v predsedni-

stvu vlade, kjer je v navzočnosti predsednika vlade, generala Petra Živkovića prisegel. Po prisegi je dr. Kumanudi takoj odšel v zunanje ministrstvo, kjer je prevzel resor. Nato je takoj sprejel šefe, potem pa odšel v svoje ministrstvo, kjer je sprejel načelnike. Pozneje ga je v zunanjem ministrstvu obiskal italijanski poslanik Galli in se razgovarjal z njim o podaljšanju prijateljske pogodbe med SHS in Italijo, katere besedilo mora biti gotovo do 21. januarja. Kakor smo zvedeli, sta določena za premislek dva dni.

Prav tako je danes prišel v Belgrad novi trgovinski minister dr. Želimir Mažuranič. Vpisal se je v dvorno knjigo, nato pa je v predsedništvu prisegel. Po prisegi je odšel v trgovinsko ministrstvo. Ob navzočnosti dosedanjega zastopnika trgovinskega ministra in ministra za socialno politiko dr. Drinkovića je prevzel posle. Enako je prevzel posle zastopnik ministra za agrarno reformo kmetijski minister doktor Frangeš.

Atmosfera zaupanja treba ustvariti!

Izjava zastopnika Rotschildove banke g. Roberta Portersa

Robert Porters, zastopnik Rotschildove banke v Londonu, je pojasnil novinarjem namen svojega prihoda v Belgrad tako-le:

Prišel sem, da kot vaš stari prijatelj nekaj za vas storim in upam, da se mi bo to tudi posrečilo. Poznam vaš narod še iz vojne dobo. V Rusiji sem bil kot oficir angleške vojske detaširan k ruski vrhovni komandi. Tam sem sodeloval z vašimi odličnimi oficirji: pokojnim Lontkijevičem in s tedanjim majormem Mičičem. Bil sem z vašimi v Dobruži in tam sem se naučil ceniti vaše ljudi kot borce in organizatorje, ki se znajdejo v vsaki situaciji.

To moje mišljenje so potrdile tudi poznejše izkušnje, ko sem prišel z vašimi ljudmi v stik po vojni. Za mene je posebno zadovoljstvo, da smem med svoje dobre znance šteti tudi sedanjega finančnega ministra dr. Šverljugo, ki sem ga spoznal na Dunaju kot direktorja Eskomptne banke iz Zagreba.

Poznal sem vas, toda nisem vas poznal še v vaši hiši. Srečen sem, da vas poznam sedaj tudi tako.

Zal pa nismo mi vedno dobro o vas obveščeni in zlasti ne finančniki in bankirji.

1218 km novih železnic zgrajenih

Belgrad, 15. jan. (Tel. »Slov.«) Od l. 1919 do 1928 se je v naši državi zgradilo okrog 1218,8 km železniške proge. Za to se je porabilo 1.615.234.441,78 Din. Po posameznih pokrajinah so razdeljene investicije tako-le: Srbija 366,4 km v vrednosti 775.785.368,05 Din. Južna Srbija 227 km v vrednosti 126.723.283,09 dinarjev. Bosna in Hercegovina 82,1 km v vrednosti 55.643.666,60 Din. Vojvodina 37,5 km v vrednosti 84.575.637,51 Din. Hrvatska in Slavonija 445 km v vrednosti 461.884.226 Din. Slovenija 35,5 km v vrednosti 51.063.600 Din. Dalmacija 23,3 km v vrednosti 59.585.624,86 Din.

Intenzivno delo v gozdarskem ministrstvu

Belgrad, 15. jan. (Tel. »Slov.«) V četrtak prične komisija za lovski zakon z delom. V gozdarsko-rudarskem ministrstvu sta dve stalni komisiji, in sicer za lovski zakon in za gozdarski zakon. Prvi predseduje pomočnik glavnega ravnatelja Milorad Jovanović. Članji so vsi načelniki in šefi odsekov. Druga komisija preskuje dolgoročne pogodbe, ki so se sklenile s sarajevskim gozdarskim ravnateljstvom. Ker so vsi ti zakoni, ki se sedaj v gozdarskem ministrstvu izdelujejo, zlasti velike važnosti za Slovenijo, se napeto pričakuje, kakšno bo končno besedilo teh načrtov.

Zvedeli smo, da se v gozdarskem ministrstvu pripravlja ukaz, na podlagi katerega

čemo res priti naprej. Nič se ne udajati praznim sanjam, temveč zaupati samo v lastno delo in potem se ne bo treba več spraševati: kdaj bo boljše!

se bodo vpokojili tisti, ki so bili v disciplinarni preiskavi in tudi tisti, ki v disciplinarno preiskavo niso prišli.

Pocnitev živinske soli

Belgrad, 15. jan. (Tel. »Slov.«) V petek bo upravni odbor državnih monopolov uredil zadevo o preskrbi cele države z živinsko soljo po znižani ceni, tako da se bo sol prodajala po 1,20 Din kilogram, kakor jo plačujejo Bosna in Hercegovina. Za rešitev te nujne zadeve so se svoječasno zavzeli ljubljanski in mariborski oblastni odbor, po svojem zastopstvu pa Jugoslovanski klub. Sedaj je min. Frangeš odposlal dve komisiji, da sta nakupili sol v inozemstvu. V Turčiji sta nakupili 25.000 ton morske soli, v Romuniji pa 40.000 ton.

Spahov brat komisar sarajevske oblasti

Sarajevo, 15. jan. (Tel. »Slov.«) Za komisarja sarajevske oblasti je imenovan Fehim Spahov, brat Mehmeda Spaha. Svoje posle je prevzel danes.

Nov prosvetni zakon

Belgrad, 15. jan. (Tel. »Slov.«) Prosvetno ministrstvo je odpustilo veliko število nekvalificiranih moči na srednjih šolah, in sicer takih, ki niso položili diplomskih izpitov. V prečanskih krajih je odpuščenih 18 suplentov. Prosvetni minister je izdal stroge navedbe za svoje ministrstvo. Prepoveduje se kuhanje črne kave, sprejemanje zasebnih obiskov. Obiski so dovoljeni samo ministrom, pomočnikom in načelnikom. Nadalje smo zvedeli, da se pripravlja nov zakon o enotnem šolstvu za celo državo. Ta zakon bo v bistvu dosedaj veljavni srbski zakon o ljudskih šolah, ki se z malimi spremembami razširi na vso državo. V ministrstvu zbirajo statistiko vsega učitelstva v naši državi, zlasti pa tistega, ki ga plačuje država iz proračuna tega ministrstva, dodeljeni so pa ali zasebnim ali javnim ustanovam.

Soglasje vseh komponent potrebno

Zagreb, 15. jan. (Tel. »Slov.«) »Obzore« píše, da je potrebno za moč države popolno soglasje komponent, ki tvorijo državo. Pri nas se je mislilo, da je centralizem sam na sebi sposoben, ustvariti to mišljenje. Ta temelj je bil napačen. Duhovna enotnost ni pogoj, ampak posledica. Zato je popolnoma nerazumljivo, kako je belgrajski tisk mogel tolažiti zakon o zaščiti države in razpustitvi strank na ta način. Popolnoma napačno je, smatrati vse slovenske in hrvatske stranke za razpuščene, ker to ne odgovarja duhu kraljevega proglasa, ki jasno naglašajo, da smatra slovenski in hrvatski narod kot državna naroda. Zato je dr. Natlačen s polno pravico izjavil, da se SLS ne smatra kot plemenska stranka, nego kot predstavnik slovenskega državnega življenja.

Delavski sindikati v Subotici razpuščeni

Subotica, 15. jan. (Tel. »Slov.«) Policija je zapečatila prostore neodvisnega delavskega sindikata, organizacijo pa je razpustila. Zapolnila je list »Organizirani Radniki«, ker je pisal, da se bo obrnil na Društvo narodov in svetovni forum.

Belgrajske vesti

Belgrad, 15. jan.

Danes je prišel v Belgrad bivši zagrebški župan Heinzel. Njegov prihod je v zvezi z imenovanjem komisarja zagrebški občini. Kakor znano, gre boj med Heinzlom in Skuljem General Uzun-Mirković je reaktiviran in imenovan za pomočnika III. armadne oblasti.

Danes se je zglasila v Belgradu deputacija okrajnega zastopa in občine Gornja Radgona. Bila je pri finančnem ministru in dosegla, da tamkojšnji davčni urad ostane. V deputaciji so bili načelnik okrajnega zastopa Lajnišič, župan Boecio in industriji. Bouvier.

Nekatera ministrstva nameravajo uvesti deljene uradne ure od 8 do 12 in od 2 do 6.

Ker je bilo dosedaj zelo veliko število predlogov, kako naj se izdela pravilnik za pomoč pasivnim krajem, in so bili pri tem zaposleni zdravstveni, kmetijski, gradbeni in socialnoskrbni ministri, ter niso bili soglasni, se je sestavila posebna komisija, ki bo pravilnik enotno sestavila.

Tajniki gospodarskih zbornic se bodo v kratkem sestali v Novem Sadu ali pa v Belgradu.

Predsednika vlade generala Petra Živkovića je danes obiskal pravoslavni patriarh Dimitrije.

Pri predsedniku vlade je bil predsednik finančnega odbora dr. Stojadinović. Predsednik vlade je prošil za mnenje, kaj je s finančnim odborom, ker določa finančni zakon, da finančni odbor deluje tudi po razpustu skupščine. Stojadinović ne zastopa nobenega mnenja, marveč je hotel dobiti o stvari sami samo pojasnilo. Finančni odbor ne more več obstojati, ker je narodna skupščina ne samo razpuščena, ampak je ukinjena tudi ustava in sploh vse parlamentarne ustanove in odbori.

Split, 15. jan. Splitski slikar Emanuel Vidović bo ob priliki proslave 40 letnice umetniškega delovanja razstavil svoja dela.

Novi minister Mažuranič

Dr. Zelimir Mažuranič je bil rojen 1. 1882. v Zagrebu in je najmlajši sin že pokojnega dr. Vladimira Mažuraniča, predsednika banskega stola in predsednika Jugoslovanske Akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu in vnuk pesnika in bana Ivana Mažuraniča. Njegov brat Božidar Mažuranič je oficir naše mornarice in je bil mnogo let ordonančni oficir Nj. Vel. kralja. Mažuraničeva sestra pa je hrvatska pesnica Ivana Brlić-Mažuraničeva. Dr. Zelimir Mažuranič je študiral v Zagrebu in kasneje na Dunaju, kjer je 1. 1903. pozdravil skupno z drugimi jugoslovanskimi dijaki kralja Petra kot bodočega jugoslovanskega kralja. Po dovršenih juridičnih študijah je postal odvetnik v Zagrebu, ker je bil odvetniški stan najbolj svoboden. Vsi zagrebški listi povdarjajo izredne juridične sposobnosti novega ministra ter naglašajo njegove odlične zveze s francoskimi in zlasti angleškimi finančnimi krogi. Posebno pa naglašajo, da so bili posli dr. Mažuraniča vedno absolutno čisti, kar se je zlasti izkazalo ob priliki številnih transakcij, ki jih je izvršil Mažuranič po naročilu francoskih, angleških in nemških finančnikov. Zato brez dvoma, da bo imenovanje dr. Mažuraniča za trgovskega ministra zelo dobro odjeknilo v tujini in nadejati se je, da bo sedaj še lažje prišlo do zunanjega posojila.

Vsi hrvatski listi tudi naglašajo, da je bil dr. Zelimir Mažuranič vedno zaveden Hrvat ter zato ne prikrivajo svoje zadovoljstvo nad njegovim imenovanjem.

Kaj pravi Zagreb

Pod tem naslovom poroča »Pravdi« njen zagrebški dopisnik to-le:

»Ne vem, kaj delajo v Belgradu prvaki bivših strank. Tu molče in sploh se jih le malo vidi. Javnost pa je zelo dobro razpoložena. Ves gospodarski in delovni svet je komaj čakal na red in disciplino in na svobodno gibanje v vsej državi. Kar pa je najglavneje, vsi so komaj čakali, da se neha ona težka politična mora, ki je bila nad vsemi.

Komaj sedaj smatrajo gospodarski krogi, da jim je ves državni teritorij na razpolago za njih gospodarsko delavnost. Preje je to ovirala neizenačena zakonodaja, v zadnjem času pa omo brezmišelnost vojskotiranj, ki so ga vodile stranke ljudem vsilili. Sedaj zopet ves svet težko čaka, da prebere »Narodne Novine« in vidi, da se izšli oni zakoni, na katere čakajo ljudje že deset let...

Mnogo ljudi pa je ostalo tudi na cesti. To so profesionalni politiki, ki so živeli od politike. Tudi ti si bodo morali najti sedaj kak posel. Razgovarjal sem se z nekaterimi od njih. Spriznani so se z dejstvom, da ni več strank. Tako so zadovoljni, da je prejšnja vlada padla, da te svoje radosti ne morejo dovolj poudariti.

V razgovoru z njimi sem izvedel tudi razne podrobnosti iz zadnjih pogajanj, ki so bila med voditelji strank. Tako sem slišal to-le:

V imenu g. Ljubomira Davidovića je bil g. Svetozar Gorgijević v stalni zvezi z dr. Svet. Popovićem in med njima je bil dosežen sporazum, ki je obstojal v tem, da g. Davidović vrže vlado, zagrebške skupine pa mu nato pomagajo pri konzultacijah in da dobe potem ti izvedbo volitev za malo skupščino (ne konstituantno). Na tem se je tudi vsa situacija razvijala. Na drugi strani pa se zopet govori, da niso bili zagrebški prvaki angažirani sploh za nobeno stvar in da niso imeli z nikomur nobenega sporazuma.

Rad. in dem. stranka prijavljeni

Predstavniki bivšega radikalnega glavnega odbora so vložili v smislu novih predpisov na upravo mesta Belgrada prijavo, v kateri prosijo, da se dovoli narodno radikalni stranki in glavnemu odboru, da delujeta še nadalje v mejah sedanjih zakonov. Obenem so predložili seznam članov glavnega odbora z g. Aco Stanojevićem na čelu, kot predsednikom stranke. Priložili so tudi novi statut stranke, ki pa je ostal stari. Na merodajnem mestu jim je bilo rečeno, da se imajo politična društva prijaviti samo v mestu, kjer je njihov sedež in da ni potrebno, da okrajni in oblastni odbori vložijo posebne prijave.

Tudi demokrati so vložili slično prijavo, v kateri prosijo, da se še nadalje dovoli obstoj njihovega kluba na Terazijah, ki se sedaj imenuje »Meščanski klub«.

Vprašanje uradniških redukcij

Po sklepu vlade se imajo uradniške redukcije izvršiti na ta način, da bodo reducirani v prvi vrsti samo nekvificirani uradniki. Iz tega sledi, da bo v Sloveniji zelo malo, ali sploh nič uradnikov reduciranih, ker so v Sloveniji skoraj vsi uradniki brez izjeme strokovno in moralno dobro kvalificirani. Največje spremembe pa bodo v južnih krajih, po raznih ministrstvih ter zlasti v Bosni, Hercegovini in Vojvodini. Tudi v zagrebški oblasti ne bo dosti sprememb, kakor naglašajo zagrebški listi.

Novi šef kabineta v socialnem ministristvu

Za šefa kabineta za socialno politiko bo imenovan g. Ivo Matošić, urednik »Hrvatskega doma«. Dosedaj je bil šef kabineta dr. Avgust Juretič, zaslužen delavec za napredek kršč. socializma med Hrvati.

Inaja Ulah, kralj Afganov

Aman Ulah s soprogo v letalu zapustil Afganistan in se naseli v Franciji - Aman Ulah je padel, ker je bil proti Angliji

London, 15. jan. (Tel. >Slov.<) V Foreign Office so dospelé vesti, da je kralj Amanulah s kraljico prispel z letalom v Kandahar, 100 milj od indijske meje. Smatra se, da bo skušal priti čez mejo v varen eksil. Po informacijah dobro informiranih krogov je položaj v Kabul miren, dasi se vstahi še bojujejo v okolici glavnega mesta. Sedanji kralj, štiri leta starejši brat Inaja ulah je star 41 let. On bi imel nekoč po umoru očeta 20. februarja 1919 zasesti prestol, takrat pa se je prestolu odrekel v korist stricu Masr ulah kanu. Ko se temu ni posvečilo priti na prestol, je postal kralj Amanulah, ki je proglasil Afganistan za svobodno neodvisno državo, pridigoval sveto vojno in hotel plemena ob indijski meji nahujskati na upor proti Angliji. Ker se mu plemena niso pridružila, je bil Amanulah poražen in mir se mu je dovolil samo radi mladosti in neizkušenosti. Nato je začel s svojimi reformami, katere pa so kmalu povzročile opozicijo mulahov in k upor, ki ga je pa Aman ulah kmalu udušil. Potem, ko je Aman ulah prepotoval Evropo in ko je v hitrem

tempu skušal uvesti evropske običaje, pa upora mulahov in državljanske vojne ni bilo več mogoče zadržati. Vstahi so zmagali in tako so se Amanulohove reforme končale s tem, da se je moral kralj odpovedati prestolu. Inaja Ulah je, kakor se govori, ortodoksen mohamedanec in pod vplivom mulahov. Tudi nasproti Angliji je prijateljskega mišljenja.

Pariz, 15. jan. (Tel. >Slov.<) »Echo de Paris« poroča, da je pri padcu Aman Ulaha vsekakor sodelovala Anglija. Aman Ulah je bil izrazil sovraženje Anglije in imel celo gotove zveze z mohamedanci v Indiji. »Matin« poroča, da bo Aman Ulah prihodnje dni odredil vse potrebno, da se bo mogel naseliti v Franciji.

Berlin, 15. jan. (Tel. >Slov.<) Afganistanski poslanik v Berlinu je danes nemškemu zunanjemu ministru dr. Stresemannu prijavil spremembo na afganistanskem prestolu in podal obenem zagotovilo, da se bodo dosedanjí prijateljski odnošaji ohranili še nadalje. Zunanji politični kurz v Afganistanu bo ostal nespremenjen.

Zunanja politika Poljske

Ekspozé ministra Zaleskega

Varšava, 15. jan. (Tel. >Slov.<) Poljski zunanji minister Zaleski je imel danes pred zunanjim odborom sejma svoj napovedani govor o splošnem zunanjepolitičnem položaju Poljske. Odnosaji z Litvo so nezadovoljivi in bi se mogli zboljšati samo s potrpečljivostjo in vztrajnostjo. Kar se tiče Nemčije, vpliva na javno mnenje obeh držav še zelo močno učinkovanje prejšnjega stanja. Poljska pa bi to razpoloženje mogla premagati z ustvaritvijo novih dejstev. V Nemčiji pa vsaka mednarodna akcija Poljske izkiva še vedno nadse neprijazen odmer, celo če pri tem interesi Nemčije niso direktno prav nič prizadeti. To temelji na brezupni nemški propagandi za spremembo nemško-poljske meje, kar bo pa, kakor je upati, v prihodnjem času ponehalo. Pomen nemško-poljske trgovinske pogodbe je razviden že iz dejstva, da že sedaj med carinsko vojno znaša nemški izvoz v Poljsko že tri petine nemškega predvojnega izvoza v veliko carsko Rusijo. Na to, da je dr. Stresemann pred Društvom narodov sprožil vprašanje manjšin, je Zaleski pristal še enkrat.

Pričakuje pa, da razprava o tem ne bo omejena na vprašanje narodnih manjšin na Poljskem. Nemško-francosko zблиžanje nikdar ni bilo Poljski nezaželeno, ker to ne more vplivati kvarno na poljsko-francosko zvezo, katere bo še olajšala spravo med Nemčijo in Francijo. Zaleski tudi nikakor ni nasproten izpraznitvi Porenja, vendar Poljska pri tem vprašanju ni neinteresirana, ker vpliva to vprašanje na reparacijski problem, kakor tudi na vprašanje varnosti. V zahodni in v vzhodni Evropi se ne moreta porabljati dva različna načina mednarodne varnosti. Zadnje nolo, poslano Rusiji, je Zaleski komentiral samo na kratko, poudarjajoč, da soglašja s temeljno mislijo predloga. Poljski pridržki so brez zadržkih misli in odgovorjajo staremu stališču poljske zunanje politike v vzhodoevropskih vprašanjih. Stvar bo, kakor je upati, v kratkem praktično rešena. — Ves govor Zaleskega je temeljil na tendencah miru ter je napravil na zunanji odbor sejma brez dvoma ugoden vtis.

Češki deželni zbor otvorjen

Praga, 15. jan. (Tel. >Slov.<) Danes se je sestel k prvi seji novi češki deželni zbor, ki obstaja iz 80 izvoljenih in 40 po vladi imenovanih poslancev, med njimi 74 Čehov, 32 Nemcev in 14 komunistov. Sejo je otvoril deželni predsednik dr. Kubat, ki je v svojem nagovoru naglašal, da se po 15letni pavzi na Češkem zopet sestaja deželni zbor, ki ga čakajo važna gospodarska, kulturna in socialna dela. Po poslovnem redu je na sejah razpravljanje o političnih vprašanjih prepovedano. Zastopniki strank so podali programne izjave, Čehi v češkem, Nemci pa v nemškem jeziku. V deželni odbor je bilo izvoljenih 9 Čehov in 3 Nemci.

Bolezen Focha

Pariz, 15. jan. (Tel. >Slov.<) Šest najmerodajnejših pariških zdravnikov je včeraj v zdravniškem poročilu ugotovilo stanje obolelega maršala Focha, ki je težko obolen na sru in na ledvicah. Ugotovilo se je, da je stanje nekoliko boljše, vendar pa da je še nadalje resno.

Pogreb škola dr. Pflugerja

Dunaj, 15. jan. (Tel. >Slov.<) Danes je bil z velikimi cerkvenimi slovesnostmi pogreb umrlega škofa dr. Pflugerja. Pogrebni svečanosti se je udeležil državni predsednik Miklas, zvezni kancler dr. Seipel, prosvetni minister Schmidt, policijski predsednik Schober, papežev nuncij Sibilia, odposlanci malteškega reda in vsi avstrijski škofje.

Parker Gilbert bo demisioniral

Newyork, 15. jan. (Tel. >Slov.<) »Herald Tribune«, ki stoji blizu reparacijskemu agentu, poroča, da bo Parker Gilbert čim najhitreje po končani konferenci strokovnjakov demisioniral kot generalni agent reparacij.

Zaroka norveškega prestolonaslednika

Stockholm, 15. jan. (Tel. >Slov.<) Zaroka norveškega prestolonaslednika z nekakino švedskega kralja, princesinjo Marto, je v vseh krogih povzročilo veselo pritrjevanje. Obe vladni sta si poslali prirsčne brzojavne čestitke. Prestolonaslednik je včeraj incognito prišel v Stockholm.

Dunajska vremenska napoved: Vreme negotovo, na ozemlju pred Alpami zaenkrat južno vreme.

Litva proti Voldemarasu

Kovno, 15. jan. (Tel. >Slov.<) Veliko razburjenje zaradi notranje in zunanje politike Voldemarasa in njegovih diktatorskih metod se je pokazalo na zborovanju treh merodajnih litvaskih političnih strank, narodnih socialistov, demokratov in krščanskih demokratov. Zahtevalo se je, da Voldemaras uvede demokratično stanje, posebno pa so ostro grajali njegovo zunanjo politiko. Litvi preti, da zaradi trgovinske pogodbe z Nemčijo postane nemška kolonija.

Zračna zveza Paris-Belgrad-Carigrad

Pariz, 15. jan. (Tel. >Slov.<) Francoska družba Compagnie Internationale des Navigations Aeriennes je naročila deset Fockerjevih letal za zračni promet Pariz—Praga—Varšava—Belgrad—Carigrad.

Drobne vesti

Pariz, 15. jan. (Tel. >Slov.<) Kakor poroča »Paris Midi«, je škof v Chartresu predlagal pariškemu nadškofu, da se proglasi blaženim general De Sonis, ki je bil rojen 1825, se bojeval 1860 proti vstašem v Maroku, se udeležil obrambe Rima proti Viktorju Emanuelu ter bil 1870 pod Gambetto težko ranjen.

Sofija, 15. jan. (Tel. >Slov.<) Kakor javlja neki list, je sofijski metropolit v posebni misiji potoval v Rim. Kakor se govori, se namerava pogajati radi prestopa v pravoslavno cerkev italijanske princezinje Giovanne, za primer, da pride do poroke s kraljem Borisom.

Milan, 15. jan. (Tel. >Slov.<) Nastala je zopet nova afera vsled ponarejanja umetnin. Neki sluga pred dvema letoma umrlega glasuvičega kiparja Medarda Rossa je po smrti mojstra kopal mavčne odlitke in jih prodal kot originalne. Nekateri odlitke je nakupil celo pariški Louvre. Kiparjev sin je vložil proti slugi ovadbo.

Budimpešta, 15. jan. (Tel. >Slov.<) »Az Est« poroča, da bo papežev nuncij v Budimpešti Cesare Orsenigo imenovan za nadškofa v Milanu namesto umrlega nadškofa Tosija. V Milanu namesto umrlega nadškofa Tosija. Ta vest je tem bolj verjetna, ker je bil nuncij Orsenigo župnik v cerkvi San Fedele, ko je bil sedanji papež še nadškof v Milanu.

Pariz, 15. jan. (Tel. >Slov.<) Včeraj je imel romunski finančni minister Popovici, ki biva sedaj v Parizu, daljši razgovor s Poincarejem.

Lov na slovenske otroke

Po vsem slovenskem Krasu prirejajo te dni Italijani za šolske otroke slovesnosti »Befane«, nekako božično obdarovanje. Pri teh priložnostih se predstavljajo otrokom in starišem tudi fašistični poglavarji, predvsem tržaški fašistični tajnik Cobolli-Gigli (Kobal) in centurio Orzioli. Gre jim za to, da dokažejo slovenskim staršem, kako ljubi fašizem njihove otroke. Orzioli je v Sežani vabil stariše, naj pridno pošiljajo svoje otroke v italijansko šolo in v vrtec Lege, kjer se naučijo le kreposti v imenu vere in domovine. Otrokom pa je naročil, naj nadaljujejo po poti ljubezni in spoštovanja do velike domovine, kakor želi »Duce«, ki tako zelo ljubi otroke Italije. Cobolli-Gigli jih je pa opominjal, naj nikar ne sledijo tistim, ki jim hočejo iz zahrbtnih namenov dopovedati kaj drugega, kakor da fašizem jim hoče le dobro. Edino s spoštovanjem domovine in vere ter s fašistično miselnostjo, ki navdaja danes ves ital. narod, bodo otroci postali zelo dobri državljani. Podobne slovesnosti so bile še v Divači, Lokvi, Šempetru na Krasu, Storjah. — Timeo Danaos et dona ferentes (Ne zaupam Danajem, čeprav nosijo darove).

Slovenski javnosti

Naši zatirani bratje pod fašistično Italijo krvave iz nešteti ran. Dan za dnevom zapuščajo politični in gospodarski bedneži nesrečno grudo in se zatekajo k nam po pomoč in podporo. In tu začnemo za nje nov križev pot. Slovenska javnost ne pozna niti v najširših obseih te strašne tragedije, ki jo preživljajo na naših tleh vedno nove trume teh bednih brezdomincev. Brez sredstev, strehe in dela tekaajo navadno brez uspeha od vrat do vrat zaprtih domov.

Sila je prekipela do vrhunca, pomoč je nujna.

To žalostno spoznanje je izecililo ustanovitve meddruštvenega odbora za pomoč primorskih emigrantov, ki ga sestavljajo po svojih delegatih »Jugoslovenska Matica«, »Slovenska Straža«, »Organizacija jugoslovanskih emigrantov«, »Soča«, »Kolo jugoslovanskih sester«, »Klub primorskih Slovencev« in »Klub Primorke«.

Odbor se zaveda, da bo uspela ta podporni akcija le v koncentriranem prizadevanju vse slovenske javnosti in najboljših njenih sinov. Kot prvi svoj korak smatra za potrebno, da se obrne z gorečo prošnjo na vse naše časopise, da olivorijo v podporo nesrečnih beguncem in v znak narodne manifestacije takoj stalno kolekto, kjer naj se tedensko izkazujejo vsi došli prispevki in lajšanje bede in trpljenja tega najbolj preganjanega dela našega naroda. Vsak najmanjši dar pomenja gmotno in moralno pomoč ter izraz solidarnosti našim trpinčnim bratom.

Ninčičev list zaplenjen

Veliki Bečkerek, 15. jan. Ninčičev list »Borac« Ninčičeve frakcije je policija zaplenila, ker je ugotovila, da vsebina lista, ki je bila v prodaji, ni bila v skladu z vsebino izvida, ki se je predložil državnemu pravdnistvu v cenzuro.

Iz včerajšnje druge izdaje

Novi zakoni

Belgrad, 14. jan. (Tel. >Slov.<) Z veljavo od 15. januarja t. l. je izšel zakon, s katerim se ukinjajo vsi dosedanjí zakoni, uredbe, pravilniki in statuti, ki se nanašajo na izvoljene organe: v narodno skupščino, odbore, različna zastopstva, oblastne, okrajne in občinske samouprave.

Drugi zakon, ki takisto stopi v veljavo 15. januarja, ukinja oba zakona, ki določata volitve poslancev v narodno skupščino.

Istotako stopa v veljavo tretji zakon, ki se glasi:

Čl. 1. Postavljanje, premeščanje, premešitev iz ene državne stroke v drugo državno stroko, dalje stavljanje na razpolago, vpo-kojevanje in odpušcanje državnih uradnikov v glavnih skupinah se vrši s kraljevim ukazom na predlog pristojnega ministra.

Čl. 2. Spremembe v drugih skupinah se vrše na predlog pristojnega ministra v soglasju s predsednikom ministrskega sveta.

Čl. 3. Vsa, temu nasprotna določila in uredbe izgubijo s tem veljavo.

Pred uradniško vlado na Češkem

Praga, 14. jan. (Tel. >Slov.<) V vladnih strankah je nastal oster spor glede na nadaljnje parlamentarno delo. Če se stranke ne bodo mogle zediniti, bo prišla uradniška vlada, ki bo pripravila nove volitve.

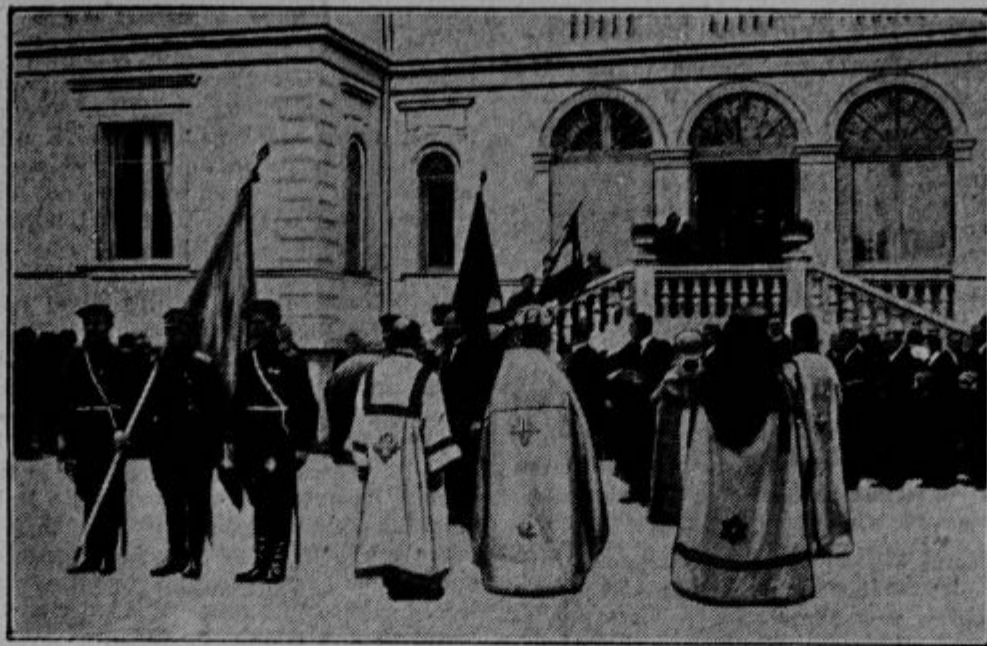
Težave romunske vlade

Bukarešt, 14. jan. (Tel. >Slov.<) Zvišanje davkov v novem romunskem proračunu je dalo liberalni stranki povod za boj proti vladi. Zato je trgovski minister Madgearu, ki zastopa v Parizu bivajočega finančnega ministra Popovici, izjavil v poslanski zbornici, da so liberalci zapustili sedanji vladi velik primanjkljaj in da njihov politični boj vodi tudi do sabotažnih aktov davčnih uradnikov. Zelo razburjen je opominjal Madgearu uradnike v finančnem ministristvu, naj vrše samo svojo dolžnost in naj se ne vmešavajo v politične stvari.

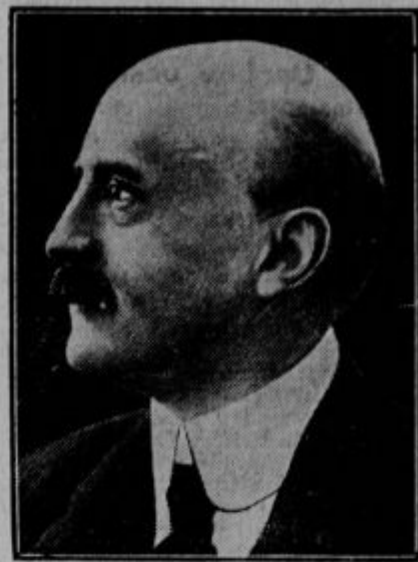
Svet v slikah

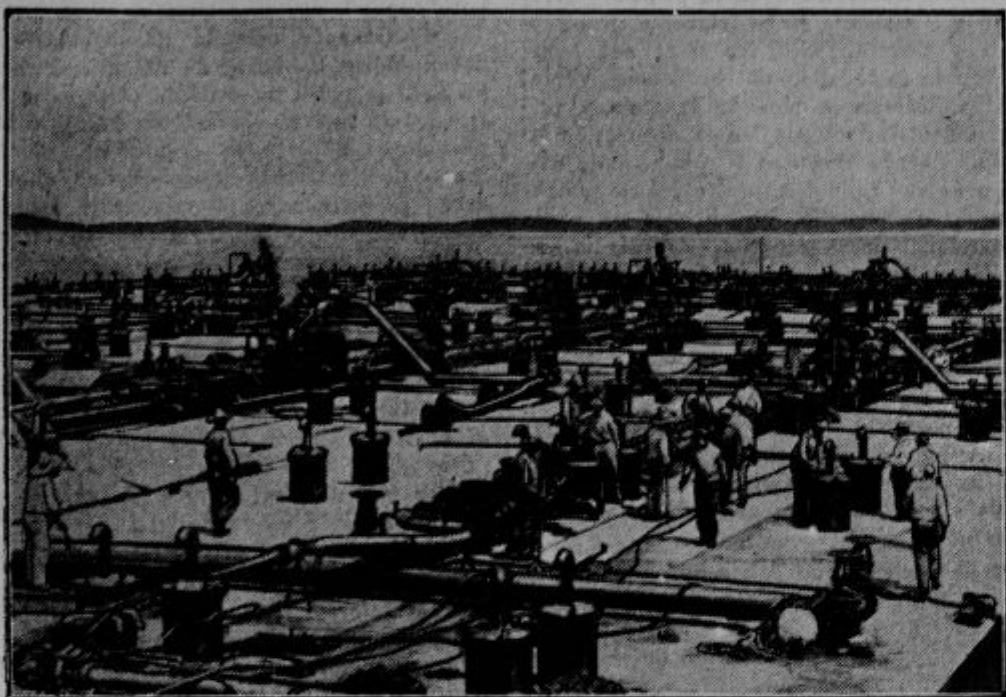
Balogh, naš poslanik v Berlinu, ki je bil tudi med kandidati za Marinkovičevega naslednika.

Zadnja pot velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. Nekdanjega generalissima ruske armade, ki je umrl v Antibesu na francoski rivjeri, so slovesno pokopali v Cannesu; pogreba so se udeležili najodličnejši ruski emigranti in zastopana je bila tudi francoska vlada.

Caillaux, bivši večkratni francoski minister, ki se je te dni težko ponesrečil z avtom.

Plavajoča petrolejska postaja. Na južnoameriški obali so vpeljali ogromne plavajoče tanke za preskrbovanje motornih ladij z gorivom.

Strašna železniška nesreča na Angleškem. V Ashchurchu pri Tewkesburyju se je zaletel ekspressni vlak v tovorni vlak od strani ter ga strašno razdejal. Žrtev je precej in škoda jako velika.

Vesele postave za letošnji predpust.

Ada Negri:

Življenje

Kot vselej ob istem času je prihajala Marta Boner proti Stolnemu trgu. Vlačila je nekoliko korak. Ni se ji posrečilo vstopiti v električni voz, ker je bil vsak nabasan do skrajnosti, kot je žalobog ob tej uri vedno.

Ura zahoda: plamenečega marčnega zahoda; zrak že mlačen in poln odsevkov, je rožnato pobarval vse obraze in še polepšal lepe žene.

Toda Marta Boner ni bila več lepa žena. Nosila je črn plašč, ki je bil daljši, kot je dovoljevala moda, črn klobuk, potisnjen nizko na čelo, črne bombažaste rokavice.

Ko je dovršila svoj dnevni posel v ekspedicijski tvrdki, kjer je bila knjigovodkinja, se je vrnila v svojo opremljeno sobo v ulici Dogana. Tako je bilo sedaj že šest, sedem let, prav od tedaj, ko se je ločila od moža, ne da bi — ponosna kot je bila — zahtevala od nje niti vinarja. Temna in revna soba ji je služila kot kuhinja in spalnica obenem.

Samo lesena predelna stena jo je ločila od gospodinjinine družinske sobe, odmevajoče od vpitja otrok, ropota premetavanih stolic in klepetanja botric.

Pred šestimi ali sedmimi leti se je še lahko imenovala mlado. Sedaj jo je, potrto od materijelnih težav in srčnih bolečin, zaznamovala srednja starost s pečatom minulega, jo ovijala v sivkasto meglo.

Toda Marta Boner ni zgubljala časa z razmišljanjem o tem in se žalostila. Sicer pa, ob tej uri na glavni, preobljudeni ulici, med tutanjem in piskanjem, med avtomobili, motornimi kolesi, tovornimi auti — so se razmišljanja morala umakniti pažnji pred ogrožajočimi vozili; zlasti na cestnih križiščih.

Hoditi dandanes po Milanu se pravi biti pripravljen, da braniš z neprestano čuječno-

stjo oči in ušes lastno osebnost pred nevarnostjo, da te povozijo. Naravno, da se je tej nuji nagcnsko in zavedno pokorila tudi Marta Boner, ki je kakor vsi nesrečniki, ljubila življenje. Sicer ni ničesar več pričakovala od življenja; bilo bi zanjo morda bolje, ko bi ostala pod kakim tovornim avtom, kot da bi se vrnila v podstrešno sobico v ulici Dogana, ki ni bila njena.

Toliko let je preživela s svojim možem na Grajskem trgu v prostornem stanovanju; bilo je polno lepega pohištva in luči.

Pa tudi polno preprirov. O, kolikih!...

Nemogoče življenje: nemogoč mož. V bistvu ni bil zloben, toda razdražljiv, hude jeze, nasilen. Tekom časa, pod vplivom večnih prizorov, se je še njej skvaril značaj: ničesar več ni prenesla. Prepričevala se je, da soproga sovraži, smrtno sovraži. In potem tisto pismo, ki ga je našla v neki skrinjici...

Malenkosti. Ko je razmišljala, sedaj po tolikem času in tolikem trpljenju, so se vsi tisti vzroki razdrobili in ničesar ni ostalo. Ničesar ni ostalo razen vsakdanjega truda za kruh in grdega spanca ponoči v najeti postelji. Mož ji je bil ponujal denar, toda ni ga sprejela. Sočutno ji je kdo omenil, da bi jo mož sprejel nazaj, ko bi za to vprašala. Živel je še vedno sam v stanovanju na Grajskem trgu. Gotovo mu je bilo nerodno, ker ni imel nikogar več, da bi se z njim prepiral. Toda ona? Kaj ni odšla zato, ker ga ni mogla več prenašati? Kako naj se človek vrne, ko si je izbral novo pot?...

Nepredviden slučaj je odgovoril na to. Ko je zavila v stransko ulico, je zagledala mladeniča na kolesu, ki je z blazno naglico drvel proti njej. Bliskoma je spoznala, da ji ne bo možno izogniti se. Zavedla se je tega z matematično točnostjo: bil je to en sam, omočen trenutek, kot ga ima človek, ki je na tem, da umre nasilne smrti.

Marta Boner ni umrla, niti ni bila težko

poškodovana. Sunek, ki jo je zadel od strani in vrgel ob tla, ji je samo potolkel ramo in odrgnil roko. V nenadni omedlevici je ohranila pred duševnimi očmi prepadeni, od strahu obledeli obraz mladega kolesarja; videla je drveče kolo, lahko, leteče, ki se je nesorazmerno večalo, čim bližje je prihajalo in se slednjič zaletelo vanjo s težo skale!

»Nič hudega ni, gospa, pogum!«

Kdo ji je to dejal? ... Nesli so jo v bližnjo lekarno, ji obvezali krvavečo roko, se prepričali, da ni ničesar hudega in ji dali požirek konjaka. Nato sta ji dva gospoda pomagala v avto, obzirno kot bi bila bolniška strežaja; stopila sta eden ob stran, drugi pred njo in jo vprašala za ime in naslov.

Njeno ime? ... Njen naslov? ... Malo težko je bilo spomniti se jih v tej temi, v tej zmedenosti. Toda iz globine srca so ji vstale trepetajoče besede v usta. Zaprtih oči jih je zašepetala:

»Jacovacci. Grajski trg, osem.«

Z obrazom, s katerega se je brala velika novica in s težko sapo, ker je hitela v tretje nadstropje, je prišla vratarica z naznanilom k Magdaleni, da prihaja po stopnicah v spremstvu dveh gospodov njena gospa, vsa pobita od kolesa, ki jo je podrlo na tla. Magdalena je odprla priprta vrata na stežaj in je vstopila na vežo z burno utripajočim srcem — iz usmiljenja, ne iz radovednosti.

»To je božja volja,« si je takoj mislila. Od časa tiste neumnosti (tako je imenovala ločitev zakonskih Jacevacci), je bila ostala v hiši, čeprav se ji je zdelo, da je sokriva nekega svetoskrunstva. Nikdar ni mogla razumeti, kako je mogoče, da zapusti žena svojega moža in obratno. Kaj pa dela policija? ... Tem slabše za zakonce, če se ne razumejo, toda iz nobenega vzroka na svetu se ne sme raztrgati veriga, ki jih veže. Lasati se, je človeško, ločiti se, ne.

Ona je bila samska.

Primerno in pravično je, da se je gospa vrnila, pa še tako zdelana. Malo kazni ne škoduje — seveda, če se vse dobro izteče.

Sprejela jo je z objemom in ko sta gospoda razložila, kar se je bilo zgodilo in odšla, se jo je polastila, jo odvedla v zakonsko spalnico, ki je ostala nedotaknjena, jo slekla in spravila v posteljo.

»Nič ni zlomljenega, gospa. Zahvalite Bogu. Sedaj ste v svoji hiši. Prinesla vam bom kavo.«

Odšla je in telefonirala zdravniku. Niti za trenutek pa ni mislila na to, da bi telefonirala tudi gospodarju v urad. Ko se ob navadni uri povrne, bo našel ženo doma. Vse se bo spet uredilo.

Vendar gospa ni mogla zadremati. Nastopilo je nekoliko vročine vsled živčnega razburjenja. Kako prijetno je lahko raztegnila ude v prostorni postelji! ... Ni več Marta Boner, knjigovodkinja, ženska srednje starosti sama na stanovanju. Mlada žena je, ki je v tej postelji povila svetlo malo dete. Pozneje je dete umrlo. Ob luči zeleno osenčene svetilke (iste kot pred leti), so široko odprte gospejine oči spet našle drugo za drugo znane podobe. Pa kdo ve? ... Mogoče se ni — v globljem smislu besede — nikdar ločila od njih. Tisto malo vročine je dalo dozdevno toploto njenim žilam, občutek miru, če ne sreče, njenim možganom. In čudno — ni se bala moževega povratka.

Ob gotovi uri je mož res prišel in stopil k postelji. Majhen, suhoten, ves en sam živec, s črno sivo koničasto bradico, oči, svetle, bodeče — dve špranji.

Z Magdaleno je že govoril. Tresel se je, toda ne tako, da bi bilo opaziti. Gospe je rekel samo:

»Si se močno pobila?«

Odgovorila je:

»O ne, hvala.«

Zadostovalo je.

Kaj je novega

Koledar

Sreda, 16. januarja: Marcel, Bernard, Tician, Honorat. — Jutri: Anton pušč.

Osebnosti

★ **Smrtna kosa.** Soproga upravitelja veleposestev kneza Windischgrätza na Slatni pri Bogenšperku pri Litiji g. Elizabeta Puschmannova je umrla v nedeljo v ljubljanski bolnišnici. Truplo prepeljejo v Smartno pri Litiji.

★ **Iz vojaške službe.** Za pobočnika 8. orož. polka v Ljubljani je odrejen orož. kapetan I. razr. Kojadin Djordjevič.

★ **Napredovanje učiteljskega.** Napredovali so v 3. skupino II. kat.: Franc Berden v Novem mestu, Matko Šulin v Toplicah pri Zagorju, Stanislava Višner v Črešnjem, Hedvika Rak-Povh v Boštanju, Emilija Dolinar-Marolt v Mostah, Bogomila Tevš v Cerkljah, Amalija Uršič v Gribljah, Ludovik Pernel v Dolgih, Amalija Duh pri Sv. Trojici v Sov. Goricah, Danica Glinšek v Vojniku, Marijeta Drasal v Slivnici, Franciska Gomilar-Menarol v Lipovcih; v 4. skupino: Jože Prusnik v Globodolu, Josip Pirnat v St. Jerneju, Dora Slapšak pri Sv. Katarini, Florijana Makorel pri Sv. Miklavžu, Stana Gerlovič v Senovem, Marija Ummik v Sodražici, Marija Povod na Krki, Jelica Leban v Kostanjevici, Maks Beloglavac v Razborju, Ivan Šajn v Kamnici, Alojzija Delago v Koprivnici, Cirila Erjavc v Dobju, Josipina Cetin v Prevorju, Andra Markelj v St. Janzu na Dravskem polju, Olga Senica v Gračah, Matilda Martinič pri Sv. Duhu na Stari gori, Jakobina Podboj v Grižah, Ljuboslav Dolenc v Zetlah; v 1. skupino: Srečko Borštnik v Novem mestu, Maks Tschinkel v Kočevski reki, Angela Kraker v Ljubljani, Marija Nosan-Horvat v Kočevju, Jerica Zen-Zebre v Škocjanu, Ivana Valenčič v Velesovem, Mara Plehan v Horjulu, Emilija Kaligar na Viču, Ana Somrak v Vel. Laščah, Ivan Černež v Celju, Andrej Baša v Ptuj, Ljudovik Seči v Dolnji Lendavi, Franja Vudler-Prstovšek v Celju, Marija Vudler v Celju, Pavla Bregant v Bianci, Dušan Sestan v Ptuj, Ana Bregant v Rušah, Ana Grebenc v Smartnem ob Dreti, Hermina Mohorčič v Celju; v 2. skupino: Alojzij Intihar na Krki, Ivana Kramarič v St. Vidu nad Ljubljano, Pavla Pernel na Jesenicah, Amalija Erjavc v Slici, Zora Sklavnik v Planini, Viktorija Medved v Strugah, Marija Mokel-Perušek v Novemestu, Miroslava Stupar-Omahen v Metliki, Antonija Jurgel v Loku, Gabriella Pukenister v Smarjeti, Albin Spreitz v Zgornji Sv. Kungoti, Janko Droč v Krupniku, Franc Lužnik v Lučah, Ivan Dolinar v Smihelu nad Mozirjem, Janjo Gačnik v Guštanju, Ana PIANO v Petrovcih, Olga Pive-Knapič v Zalcu, Cecilija Trobec v Sostanju, Ottilija Rauter v Sv. Marjeti, Anica Stumpf-Schmidlechner pri Sv. Antonu v Slov. Goricah, Miroslava Zaherl v Ljutomeru, Janja Lebič-Linhart v Prevaljah, Leopoldina Vodopivec v Toplicah pri Zagorju, Ljudmila Lederhak v Cerkljah, Ivana Dekleva na Vrhniki, Rafaela Horvat v Žužemberku, Amalija Cepuder v Ljubljani, Alojzija Komljanec v Škocjanu, Franc Rant v Smartnem pri Kranju, Jernej Canko v Rušah, Josip Rajman v Celju, Ivan Krizaj v Cirkovcih, Branka Belšak pri Svetem Marku, niže Ptuj, Marica Mursec-Vrecko pri Sv. Juriju ob juž. žel., Franja Lesnik v Lokovici, Helena Sečina v Apačah, Ana Srčeno-Jurko v Celju; v 1. skupino III. kat.: Ana Smolnikar v Vojniku.

Ostale vesti

★ **Ponovite naročnine na »Slovenca«** vsi, ki tega doslej iz kakršnega koli razloga še niste storili. Do 20. t. m. naj bi imel vsak p. n. naročnik plačano naročnino vsaj do konca januarja. Z rednim plačilom si zagotovite redno prejemanje lista.

★ **Diplomski izpiti na višji pedagoški šoli** v Zagrebu se začne v zimskem roku dne 18. februarja 1929. Prošnje je treba poslati do konca januarja. Priložiti je treba: 1. Opis življenja s točno navedbo mest, v katerih je kandidat služboval. 2. Krstni list. 3. Usposobljenostno izpovedanje za ljud. šole. 4. Indeks s potrjenimi kolokviji in letnimi izpiti. V prošnji je treba navesti skupno predmetov, ki jih je kandidat študiral in na dva predmeta, iz katerih hoče polagati diplomski zpit. Navesti je treba posebej, kateri predmet je glavni.

★ **Izseljevanje v Kanado.** Vlada v Ottawi je, kakor smo že poročali, pravkar silno omejila naseljevanje in to iz razlogov svoje kolonizatorne politike. Zanimivo je, da se iz naše države smejo še nadalje izseljevati v Kanado samo Nemci in da so vse druge narodnosti in narodne manjšine od tega izključene. Nasprotno pa je dovoljeno po novi odredbi kanadske vlade naseljevanje celih rodin in to brez ozira na narodnost. Tako se n. pr. odslej ne more več izseliti kmečki fant sam ali kmečko dekle samo. Toda cela kmečka rodina se lahko kot doslej vsak čas naseli v Kanadi.

Koliko stvari uredi v težkih slučajih med dvema molčanje. Edino potrebno besedo zna povedati le molk.

Vsi bridki spomini, vsi vzroki razdora so izginiti v občutju pokoja ob iskreni svetlobi zeleno osenčene svetilke. Oddaljena sta bila oba od spominov na neznosti, ali želji po njih. Tudi, trudna, ponižana od življenja, nista bila več v stani obnoviti se. Potreba sta bila drug drugemu, da se naslonita drug na drugega, bodisi tudi, da se spet skregata, pa tudi, da si po prepričanju zopet odpustita. In se gotovo, da bosta kljub vsem stopala proti skupnemu cilju v dve. Kajti oba sta se zavežala, da ju sedaj loči le še ena stopnja na lestvi življenja od starosti. Strašen dar božji je starost in težko jo, če jo mora človek nositi sam.

Župnijske kronike leta 1928

Smartno pri Litiji. Rojenih je bilo 114, umrlo jih je 59; porok je bilo 33. Iz tujih župnij je bilo semkaj pripeljanih in pokopanih šest mrličev.

Ormož. Rojenih je bilo 87, 50 dečkov, 37 deklic, nezakonskih 15. Umrlo jih je 77, moških 50, ženskih 27. Naglo jih je umrlo 10. Oklicev je bilo 29, porok 19, sv. obhajil 14.300.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Rodilo se je 85 otrok, umrlo je 45 oseb, porok pa je bilo 22. Župnija šteje 2800 duš.

Ljubljanski komunisti gredo pred državno sodišče v Beograd

Prvi Slovenci, ki se bodo zagovarjali pred novim državnim sodiščem v Beogradu po novem zakonu o zaščiti države.

Včeraj dopoldne bi se imela pred tukajšnjim delnim sodiščem vršiti glavna razprava proti 4 delavcem. Za razpravo je vladalo med tukajšnjimi člani komunistične organizacije veliko zanimanje. Zborovalna dvorana je bila zato docela zasedena.

Gre za svojočasne demonstracije na ljubljanskih ulicah. Dne 13. novembra lani se je okoli osmih zvečer pojavil na ljubljanskih ulicah sprevod okoli 50 ljudi z rdečo zastavo na čelu. Sprevod je krenil iz Most skozi mesto, kjer ga je na Miklošičevi cesti ustavila policija in razgnala zato, ker so demonstranti vpili proti državi in obstoječemu stanju ter vzklikali Rusiji. Tudi so delili med občinstvo letak s komunistično-revolucionarno vsebino, torej je šlo za organizirano demonstracijo tukajšnjih komunistov, ki naj bi bila v odgovor na prejšnjega in istega dne vršene se dijaške demonstracije proti rapalski pogodbi.

Policija je nekaj demonstrantov aretirala ter 4 izmed njih oddala državnemu pravdniku, ki jih je obtožilo hudodelstva po čl. 1. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi ter zahtevalo kazen po čl. 2 istega zakona. Senatu je predsedoval v. s. s. Mladič, obtožence pa sta zagovarjala dr. Lemež in dr. Pegan.

Pri razpravi je stavljal namestnik državnega pravdnika Javoršek predlog, da se vsi spisi odstopijo državnemu sodišču v Beograd, katere je po 6. jan. edino kompetentno za razpravljanje sličnih dejanj.

Sodišče je ta predlog osvojilo in je v razlogih ta sklep utemeljen tako:

Deželno sodišče v Ljubljani ni kompetentno razpravljati o predmetnem slučaju in sicer zato ne, ker je stari zakon o zaščiti države, po katerem je to sodišče bilo za taka dejanja pristojno, razveljavljen in torej več ne obstoja. Novi zakon o zaščiti države je sicer prav tak kot prejšnji, samo izpopolnjen. Zakon o državnem sodišču o zaščiti države pa odreja, da se imajo vsi delikti po čl. 1 zakona o zaščiti države obravnavati pred državnim sodiščem v Beogradu. To velja tudi za one delikte, ki so bili storjeni pred veljavnostjo novega zakona, razen ako ni že bila izrečena prva sodba.

Obtoženci, ki bodo tako kot prvi Slovenci stali in se zagovarjali pred tem sodiščem v Beogradu, so:

Rudolf Rojce, rojen 10. febr. 1912 v Gorici, pristojen v Polhov Gradec, samski, ključničarski vajenec na Selu, še neznakan;

Miha Erbežnik, roj. 14. nov. 1905 v Inostu, pristojen v Ljubljano, samski, sluga v Ljubljani, še neznakan;

Viktor Kamanikar, rojen 25. febr. 1909 v Zeleni jami, pristojen v Moste pri Ljubljani, samski, mehanik v Ljubljani, še neznakan;

Viljem Slamberger, rojen 21. marca 1910 v Ljubljani, pristojen v Ljubljano, samski, pasar v Ljubljani, še neznakan.

Celo vas hoče požgati

Arclin je ljubka vasica pri Vojniku, tri četrt ure od Celja oddaljena. Zadnje čase živi vsa vas v stalnem strahu pred zločinskimi počtetjem neznanca, ki hoče za vsako ceno vas vpeleti. Pred kakim podrugim mesecem se je začelo. Takrat je začel goriti Zamrov kozolec, ki je v zgornjih delih tudi res pogorel in kaže še danes žalostno svoja črna rebra proti nebu. Čez teden nato je gorelo v kozolecu gostilničarja Franca Ločnikarja, a k sreči so požar pravočasno opazili in ga pogasili tako, da ni nastala večja škoda. Ni še do dobra pretekel teden, že so opazili ogenj na podu gospodarskega poslopja posestnika Martina Vrecka. Tudi to pot se je posrečilo ogenj pravočasno pogasiti. Na Silvestrovo se je zločinec oglašil pri stricu prej omenjenega Vrecka posestniku Jožetu Vrecku. Zapisal je v gospodarskem poslojpu ter je zgorelo vse, kar je lesenega. V ponedeljek, dne 14. t. m., pa se je neznanec zopet oglašil pri Martinu Vrecku in mu zažgal gospodarsko poslopje, ki je v svojih lesenih delih popolnoma uničeno, kljub temu, da je na mesto požara prihitelo kar pet požarnih bramb, namreč iz Celja, Gaber-

ja, Skofjevasi, Vojnika in Ljubčane. Ljudje so v strahu za svoje imetje in jim niti spati ni mogoče. Tako ljudje sami kot tudi orožniki so trajno na poslu, da izsledijo neznanega zločinca, vendar je bilo doslej vse zasledovanje brezuspešno.

Umor v spanju

V nedeljo 13. januarja je odkrilo orožništvo v Središču grozen zločin, izvršen nad središkim domačinom Jožefom Jeremicem, bratom humskega župana Ivana in mlinarja v Ormožu Franca Jeremice. Zadržanju se je že nekaj dni čudno zdelo, da ga brat Jože, ki je imel mlin ob Dravi v obrežki občini, nič več ne obišče, ko je vendar preje pogosto prihajal v Ormož. Šel je zato večkrat v bratov mlin poizvedovat, ali se brat še ni povrnil. Tam služeči delavec, neki Kolar iz Središča, je zatrjeval, da je gospodarja pred dnevi prepeljal preko Drave in od takrat da ga ni več nazaj. Slednji je začel sum padati na Kolarja. Franc Jeremic je peljal orožnike v mlin in ko je služabnik zagledal nevarnost, je skušal pobegniti, pa so ga orožniki prišli. Ko je Kolar videl, da ni več izhoda, je priznal, da je neki večer pred božičem gospodarja v spanju napadel in umoril in zakopal njegovo truplo nedaleč od mlina. Nato pa je zapadel sneg in zabil sledove gomile... Nadaljnje preiskave se vrše.

V postelji zgorela

Grozen slučaj smrti se je pripetil včeraj zjutraj v Ljubljani. Neka starejša gospa je zgorela v postelji. Pokojnico je že nekoč zadela kap in je tedaj komaj ozdravela. Včeraj zgodaj zjutraj se je zbudila in najbrže prižgala vžgalico, da bi pogledala na uro. Se ko je držala gorečo vžgalico v rokah, jo je najbrže ponovno zadela kap. Revica je omahnila nazaj na posteljo, vžgalica je pa padla na posteljino in jo zanetila. Zgorela je vsa posteljina, truplo pa je bilo že vse obžgano, ko so domači prihiteli na pomoč ter pogasili ogenj.

★ **Požar.** V Lesah pri Prevaljah je pogorela hiša trgovca in peka g. Anton Grošlja. Ogenj je nastal v dimniku, kjer so skozi celo noč tlele saje. Škoda je zelo občutna, zavarovalnica pa razmeroma nizka.

★ **Zmrnil** je Ivan Taborsky, posestnik in mlinar v Potovrhu pri Novem mestu. Bil je v soboto pri zdravniku v Novem mestu. Domov grede mu je postalo slabo, tako da ni mogel naprej. Obledel je in zmrnil. Pokopati so ga v ponedeljek.

★ **Nesreče.** Posestnik Jernej Jesenik iz Brezna je vlečil hode iz gozda k cesti. Pri tem je po nesreči prišel pod hlod, ki mu je zlomil levo nogo. — 10letni Alojzij Stopar, sin gostilničarja in lesnega trgovca iz Oplotnice, pa si je pri sankanju zlomil desno nogo. Oba ponesrečena so prepeljala v mariborsko bolnišnico.

★ **Prijeta begunca iz Lepoglave.** Orožništvo v Gornjih Petrovcih je dne 12. t. m. v vasi Zenavju zasledilo dva sumljiva človeka in ju aretiralo. Na podlagi izpraševanj se je ugotovilo, da sta pobegla kaznjenca iz Lepoglave, in sicer Horvat Janez iz Kroga, obsojen na štiri leta, in Juhasz Stevan iz Sente, ki je imel sedeti le še nekaj mesecev, a je bil prvotno obsojen na 15 let ječe. Pripeljati so ju v zapore okrajnega sodišča v Murski Soboti.

★ **Z nožem.** V soboto zvečer sta šla iz Marinče vasi pri Krki proti Zagradu Franc Fortuna in njegov prijatelj Jože Jerše. Na cesti ju dohitel neki fant, ki je sunil Fortunu z nožem v stegno. »Ti si mene z nožem, jaz bom Tebe s polenom,« je zaklical ranjeni Fortuna in je hitel proti bližnjemu kozolecu, da bi dobil poleno, pa je že med potjo padel na tla. Prerezano je imel žilo odvodnico, zato je po par minutah umrl. Ko je mrlič videl, kaj je storil, je zbežal in ga do sedaj še niso našli.

★ **Psi požrl prasiča.** V Pušencah pri Ormožu so psi prepodili iz slabo zaprtega hleva neke delavke prasiča, ga raztrgali in do tretjine požrl. Drugo jutro so ljudje našli ostanke v bližnjem potoku.

★ **Volkovi v sarajevski okolici.** Huden mraz v Bosni je zadnje dni prisilil volkove, da so se spustili v neposredno bližino vasi, da najdejo tam svojo hrano. Tako je krdele volkov pridrlo v neko vas, oddaljeno komaj 15 km od Sarajeva in tam hotelo napasti živino. Lastniku Radoviću in njegovim psom se je komaj posrečilo razpediti od gladi pobesnele volkove. Od tu so volkovi pridrli do Čaljuge, 7 km od Sarajeva oddaljene vasi. Tu so vdrti v stajo kmetu Jačivode ter tam poklali vse drobnice, 27 koz in ovac. Volkovi so poklano drobnico raznesli na vse strani.

★ **Pomilošeni nazarenci.** Na predlog vojnega ministra je N. Vel. kralj z ukazom pomiloštil vse vojake, kaznovane po §§ 102 in 142. vojnega kazenskega zakonika. Med pomiloščenimi je največ nazarencov, ki niso hoteli sprejeti orožja in so bili radi tega kaznovani z zelo težkimi kaznimi, kakor z ječo do 10 let. Nazarenci žive v glavnem v Vojvodini in v Sremu.

Pri slabokrvnosti

po prestani težki bolezni uživajte samo CHINOFERRIN. — Dobl se v vsaki lekarni.

★ **Proti zagrebškimi komunistom.** Zagrebška policija je aretirala okrog dvanajset komunistov, med njimi tudi eno žensko. Komunisti so v Zagrebu postali zelo živahni in so pričeli deliti po mestu neke na stroj pisane in razmnožene lepake. Ti lepaki so pisani v skrajno protidržavnem duhu.

★ **»Senzacija«** z ukradenimi dragulji. Takole dva, tri dni je šele od tega, ko so časopisi z velikim pompom poročali o milijonski tatvini draguljev v brzovlaku Bukarešta — Subotica. Lastnik draguljev dr. Nikola Kruševski je alarmiral o tatvini vse evropske policije, sedaj pa se je vsa stvar končala s tem, da je našel dr. Kruševski dragulje doma v Bukarešti. V zadnjem hipu, predno je odšel iz Bukarešte, je v naglici pozabil kovčeg z dragulji doma in ko je prišel v Subotico, je mislil, da so mu jih ukradli. O »tatvini« je brzojavno obvestil vse večje evropske policije in tudi zagrebško, ki je vlak v Zagrebu celo obkolila in preiskala, seveda brez uspeha. — Stvar pa izgleda v resnici najbrže drugače. Prefrigani bukreštanski draguljar si je s to tatvino napravil poceni, toda veliko reklamo. Kajti, da bi pozabil kovčeg z dragulji v vrednosti šest milijonov frankov doma, ni verjetno. Enako ni verjetno, da bi šele v Subotici opazil, da nima kovčega.

★ **Granata oslepila dečka.** Desetletni deček Marin Bavčević na dalmatinskem otoku Solti je našel na trati malo granato, ki je tam ostala še iz za vojne. Deček se je pričel z njo igrati; granata je eksplodirala in hudo ranila dečka. Deček je oslepel na eno oko, drugo pa je v največji nevarnosti. Da rešijo dečku vsaj drugo oko, so ga poslali zdraviti v Zagreb.

★ **KNJIGE GORISKE MATICE ZA LETO 1929:** Pravica. Povest. Po Vladimiru Stanišavlju Raymont prev. France Berk (Din 16.—). Danei in Danska. Sestavljen Janko Furlan (16 dinarjev). Kmečko branje. Spisal Just Ušaj (Din 16.—). Koledar za l. 1929 (Din 16.—). Knjige ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

★ **KNJIGA ZA SOFERJE,** ki jo je spisal ing. Josip Šolfa, je nujno potrebna vsakemu, ki dela soferski izpit, ker je terminologija te knjige za vse dele avtomobila splošno sprejeta, priznana in odobrena, le kdor je o teoriji uporabljal to knjigo, mu bo mogoče z dobrim uspehom napraviti soferski izpit. Slike, ki spadajo h knjigi, za boljše umevanje vsebine, so prilepane v posebnem zvezku. Popolna knjiga s slikami v trpežni vezavi celja Din 110.— in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

★ **SLOV. ZDRAVNIŠKO DRUŠTVO V LJUBLJANI** vabi na redni občni zbor, ki se vrši dne 26. januarja 1929 ob pol 8 zvečer v restoraciji »Zvezde« s sledečim dnevnim redom: 1. branje zapisnika; 2. letno poročilo odbora in revizorjev; 3. volitev predsednika, odbora, revizorjev in razsodišča; 4. določitev časopisov in knjig; 5. določitev članarine; 6. zdravniški stanovski red; 7. slučajnosti. Za slučaj nesklepnosti velja določilo poslovnika.

★ **PRI SLABEM POČUTJU** je naravna »Franc-Josef«-grenica prijetno učinkujoče domače sredstvo, ki se z njim znatno zmanjšajo bolečine in česče zanesljivo koristijo že male količine. Dopolni čenahki zdravnikov hvalijo »Franc-Josef« prav milo učinkovanje »Franc-Josef«-vode, ki je posebno izborna za nežni ustroj čenahkega telesa. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ **NOGAVICE, rokavice in plenine** se dobe v veliki izbiri pri tiskarji Prelog, Ljublj.

★ **PLAŠČKE otroške in dekliške,** le duhajski kroj, nudijo cenovno Kristof-Bučar, Stari trg 9.

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Nočno službo opravljata: 1. Ramor na Miklošičevi cesti; 2. Trnkoczy na Mestnem trgu.

© **Mučenje ljudi.** Če vznik muči živino, ga oblast kaznuje. Prav je tako. Ni pa prav, da moramo v sedanjem strašnem mrazu gledati, koliko trpijo vozniki cestne električne železnice, pa se nihče ne zgane. Ti ubogi ljudje, večinoma starejši družinski očetje, stoje po štiri ure na svojem prostoru in morajo vsiti službo, čisto nezavarovani. Že mraz sam gre skozi kosti in mozeg, voznik pa mora prestajati še oster veter, ki mu brije nasproti, da mu nobena klobučevina in noben kožuh ne pomaga. Kakor čujem, je že deset teh rezev obolelo. Govorilo se je, da bodo napravili na konicah voz steklene stene, ki naj vsaj deloma varujejo osebo pred vremenskim napliskami. Iz vsega tega ni bilo nič. Mislimo, da bi bila dolžnost mestne občine, ki ima sedaj pri cestni železnici odločujočo besedo, prisiliti družbo, da se te naprave izvrše. Če

MATERINSTVO

največji polje žene, se more izpolniti le tedaj, ako se obrača vsa pazljivost na življenjski način in prehrano. 2-3 kavine Alice OVO-MALTINE je mlačno za začetek ali ločeno nudijo hranilno vrednost in dodatek vitaminov, ki jih rabi mati v blagostojnem stanju in njeni otroci.

že ne iz socialnega čutila, vseh iz golega človekoljubja. Kar sedaj trpe vozniki cestne železnice, ni več človeško. In prav gotovo bi vsak pasazir cestne železnice prostovoljno rad hodil po, če bi upravljal cestne železnice istotako prostovoljno za čas tega hudega mraza dala svojim uslužbencem plačane dopuste. Nekaj je treba ukreniti, ker je vsakomur težko gledati to trpljenje.

○ Vprašanje premoga. Prejeli smo: Vestno so pred par dnevi vsi ljubljanski dnevniki zabeležili val mraza, ki je občutno pritisnil tudi v Ljubljani, načeli pa niso ob tej priliki tudi drugo velevažno vprašanje, ki je z mrazom v najbližji zvezi, to je vprašanje premoga, posebej se trboveljskega. Že pred tremi, štiri meseci je baje vladalo pomanjkanje premoga, ker ni bilo vagonov. Toda zdaj, ko je vagonov že par mesecev dovolj, pa ni premoga. Od vseh premogarjev dobim isti, že stereotipni odgovor: trboveljskega premoga ni in ga še ne bo! In pri trgovcih ista pesem: ne dobimo trboveljskega premoga, vse gre za železnice, vzemite kočevski, libolski, angleški, šleski, in kaj vem, kakšen premog še. Vse gre torej za železnice, a glej čudor: železnice pa tudi nimajo premoga in ga nalagajo sproti iz vagonov na lokomotive, železničarji pa, ki so premog naročili že pred meseci, bodo baje čakali nanj še do februarja ali celo do marca. Svoječasno so bile za kurilnico in na rampi glavnega kolodvora cele grmade premoga, danes ga ni prav nič in železnica kuri z nekakimi briketi. V mesečnih izkazih o produkciji slovenskih premogovnikov — v katerih je z 90% zastopana Trboveljska družba — pa čitam, da se produkcija razveseljuje zvišuje. A vkljub vsemu je danes težje dobiti cent trboveljskega premoga, kakor angleškega. Povečini je sedaj na dnevnem redu manjvredni kočevski premog. Res, da je nekaj cenejši, kakor trboveljski, toda v tem mrazu izda baš toliko kot drva. Medtem pa izkazuje produkcija poročila izvoz mesečnih 5—6000 ton našega premoga v inozemstvo. Res žalostno je, da moramo Ljubljani, ki imamo pred nosom največje premogokope, prosjati od enega premogarja do drugega za vrečo premoga in vrhu tega še zmrzovati ob Kočevjarju. Prosili bi oblast, naj v tem oziru kaj ukrene, da bomo tudi državljani SHS uživali blagodat premoga, oziroma toplote v tej hudi zimi.

○ Važno predavanje za katehete bo danes, 16. jan. ob petih popoldne v posvetovalnici KTD. Snov: »Posebni oziri radi otrok na mešanih solah.« — Določili se bodo tudi dnevi za sprejem sv. zakramentov. — Načelstvo vabil!

○ Materinski center v zavodu za zdravstveno zaščito dece se bo vršil dr. v. točno ob 8. Vstop prost. Sporoči: 1. »Od deklica do žene«, predava prof. dr. Zolotar. 2. Diskusija.

○ Koroški večer, ki se je vršil v ponedeljek v belih dvorani hotela »Union« v vrsti prosvetnih večerov, ki jih prireja Prosvetna zveza, je imel značaj prisrčnega narodno-družinskega slavlja. V svoji sredi smo imeli predrago gosle iz Koroške, peve iz sv. Jakoba v Ržu, ki so prinesli k nam svojo pesem in svojo dušo. Njihova pesem je nasula v naše roke dragocenosti, da smo zastrmeli in zasajali v vse daljave našega rodu in smo takoj začutili, da je vse to, kar so prinesli slovenski koroški pevci s seboj, le del našega skupnega nerazdeljivega bogastva in davne dedščine. Ob njihovi pesmi smo doživeli srečo čudnega ganotja in vsi bridkost neutešenega bratstva. Občinstvo je prevzeto pozdravljalo pevce in se jim po vsaki točki toplo in iskreno zahvaljevalo. Veselje ga je prešinilo, ko so prejeli pevec v dar krasen šopek rdečih nageljnov s slovensko trobojnico, ki ga jim je poklonila ga. Miha Natlačen, soproga oblastnega komisarja g. dr. Marka Natlačen. Pomenljiv okvir temu večeru pa je dala recitacija koroške rojakinje ge. dr. Angele Piskernikove, iz katere je zablistela tako bližnja in vendar tako daljna lepota koroške zemlje in njene ustaviteljne in zatre zgodovine, in predavanje g. dr. G. Rožmana o značaju in šegah koroških Slovencev, ki nam je na široko odprlo pogled v mehko in sanjavo dušo slovenskega Korošca z vsemi njenimi dobrimi in slabimi stranmi. S predavateljem smo ob blizu začutili in vzljubili koroško dušo, da bo njena slika vedno ostala v našem srcu živa in resnična. To je bil do sedaj eden najlepših prosvetnih večerov, za katerega smo Prosvetni zvezi, ki ga je priredila, resnično dolžni zahvale.

○ Splošna maleželezniška družba je na povelje prošnje prebivalcev Ježice in Črnuč sklenila promet proti Posavju zopet vzpostaviti ne samo v prvotnem obsegu, temveč ga podaljšati do črnuške cerkve. Vozne cene so se za ta promet znatno znižale izjemni nedelje in praznike. Z novim voznim redom se prične z 18. t. m. in ostane v veljavi le do preklica, da se izkaže, ako je v tem obsegu mogoče ali ne. Odhodi in prihodi ter nove vozne cene so razvidni v avtobusih in na končnih postajah.

○ Svetovna popotnika. Včeraj sta se oglasila v našem uredništvu bivši ruski advokat, zdaj novinar Vladimir Gafencov z ženo ter osiškoma »Mimoz«, ki so pripotovali po iz Kišineva v Romunijo, to je 2200 km. in so namenjeni dalje po iz Ljubljane, to je 4100 km. Iz Kišineva so odšli 30. septembra 1928, iz Beograda v Ljubljano pa 10. decembra in so se medtem mudili na Hrvaškem. Vsak dan prehodi g. Grafenka s soprogo 25 do 30 km. V Sloveniji se potnikoma zelo dopade tako dežela kakor prebivalstvo, ki jih povsod ljubozno sprejema. V Ljubljani ostaneta 2 do 3 dni, na kar se podata naprej proti lepi portugalski deželi čez Trst, Genovo, Nice, Marsel in Madrid. Če se v določenem roku vrneta, jih čaka doma lepa nagrada. Potnika priporočamo občinstvu v prijaznem sprejemu.

○ Komunistični letaki. V Mostah so se predvčeršnjim zvečer zopet pojavili komunistični letaki s protidržavno vsebino.

○ Kratek izlet v svobodo. Plavčev Peter, šestnajstletni ključavničarski vajenec v državnem vzgojiteljskem inštitutu, si je privoščil v ponedeljek kratek izlet v svobodo. Ukradel se je iz visoke šole na Kodeljevem ter jo mahnil v mesto. Tu se je klatil vse dan, medtem pa ga je iskala okrog policija. Našla ga je šele zvečer. Včeraj zjutraj so nepoboljšljivega fantja zopet oddali v vzgojilnico.

Ali ste že poravnali naročnino?

Maribor

○ VI. Prosvetni večer je posvečen proslavi stoletnice A. Janežiča, velikega organizatorja. Na jutranjem večeru sodelujeta iz prijaznosti akademski moški zbor in orkester ljudskega odra. Predava prof. dr. Janko Kotnik.

○ Smrtina kosa. Umrla so: 32-letni delavec Fr. Lukec. Pogreb bo danes ob pol 17. — Ivan Pihler, mizarški mojster, star 68 let. Pogreb jutri ob 16. — Cofe Feliks, mornariški kapetan I. kl., star 68 let. Pokojni je brat bivšega urednika »Edinosti« Cofe, ki je bil v Mariboru, zlasti se v krogu primorskih emigrantov, zveč čislana osebnost. Slovel je posebno po svojih mnogostevnih izumih na polju torpedovsko-mornariške stroke, med katerimi je najznamenitejši izum črpalke za kompresiranje zraka in je radi tega dobil primerno častno nagrado. Pogreb blagega pokojnika se vrši jutri na pokopnem pokopališču ob 15.

○ Tretjerežna skupščina duhovnikov ima redni neseočni sestanek v četrtek, dne 17. t. m. ob pol 17. uri.

○ Sodalom akademske kongregacije. Drevi ob 20 redni sestanek.

○ Poučno vzgojno predavanje priredi v nedeljo, dne 20. t. m. ob 17 v dvorani Zadržne gosposke banke tukajšnji Orliški krožek.

○ O živinorejskih združenjih se bo razpravljalo na zborovanju tukajšnje kmetijske podružnice, ki se vrši v nedeljo, dne 27. t. m. v dvorani Vinarke in sadlarske šole. Glavni referent bo znani naš strokovnjak g. Martin Zupanec.

○ 10-letnica Glasbene Matice se bo obhajala dne 23. marca na zelo svečan način.

○ Hrips se je pojavila tudi v Mariboru.

○ Sabljarski klub se snuje tudi v našem mestu.

○ Društvom. Policijski komisariat (društveni referat) opozarja posamezna društva, da morajo svoje občne zbornice oziroma sestanke javiti najmanj tri dni prej. Tozadevna sporočila se sprejemajo pri referatu za društvene zadeve, polic. komisariat, II. nadstropje.

○ Zdravniško društvo v Mariboru ima svoj letošnji redni občni zbor dne 26. jan. ob 17 v hotelu »Stara pivarna« z običajnim dnevnim redom. Po občnem zboru predvaja trdka Behringwerke zelo zanimiv film.

Celje

○ Teharje. V ponedeljek, na dan sv. Neže, dne 21. t. m. se vrši v občini Teharje veliki žvinski in kramski sejem. Kupel in prodajalec se vabijo k občini udeležiti.

○ Ptica brez gnezda. Kar dva stražnika sta obiskala v ponedeljek zvečer okoli 23. neko gostilno na Glavnem trgu. Tam se je namreč nahajala 24-letna Pepca Krušič iz Pobrežja pri Mariboru. Za svoj čas so ji za 5 let prepovedali vrniti se v Celje, a Pepca je na to prepoved najbrž pozabila. Ni pa pozabilo oko postavbe. Pepca je morala romati v zapor, ker pač ni dovoljeno, kar tako le po gostilnah nastavlja limance moškim. V ostalem Pepca ni nikjer doma in seveda tudi za nobeno delo ne prime.

○ Jubilejne pevske slavnosti na Dunaju. bo predmet prihodnjega prosvetnega večera, ki se izjemo vrši že v ponedeljek, dne 21. januarja. O poteku teh največjih pevskih slavnosti v zgodovini bo predaval zastopnik Pevske zveze iz Ljubljane gosp. Pivk. Predavanje bo ponazarjalo nad 30 lepih akopičnih slik (in ne film, kakor je bilo pomotoma javljeno na zadnjem prosvetnem večeru). Vstopnice se dobe kot po navadi v Ljudski knjižnici na Cankarjevi cesti.

Dopisi

Kranj

Non list. V našem mestu je začel izhajati Kranjski zvon, ki izide vsaki teden v mesecu. Namen lista je seznanjati mesto in okolice s cerkvenim življenjem kranjske in okoliških župnij, prinašati pa bo tudi razne druge poučne članke. List izdaja mestni župni urad.

Za cerkvenega ključarja je bil mesto pokojnega dolgoletnega ključarja g. Mavila Mayrja imenovan g. Franc Gorjanc, posestnik in trgovec v Kranju.

Litija

Poroča. G. Rudolf Tšalar, sodarski mojster, se je v ponedeljek poročil v Ljubljani z g. Ano Planjšek-Skofovo, lastnico sodavčarske obrti v Litiji.

Umrla je v ponedeljek 68-letna gospa Katarina Hribarjeva, soproga trgovca z usnjem Franceta Hribarja.

Zagorje ob Savi

Kmet. podružnica v Zagorju ob Savi bo naročila večjo množico vrtnarskih in cvetličarskih semen iz Eburta v Nemčiji. Interesenti naj se javijo pri tajniku, učitelju g. Koprivi, ki ima na razpolago tudi tozadevne cenike. Naročila se sprejemajo do vključno 20. t. m. — Kmet. podružnica priredi v nedeljo 20. t. m. po prvi maši v zagorski šoli predavanje o uporabi umetnih gnojil. Predaval bo ravnatelj kmet. družbe ing. Rado Lah.

Trbovlje

Letaki s protidržavno vsebino so se pojavili v noči od ponedeljka na torek. Sumi se, da izvirajo od kake teroristične organizacije. Orožništvo se trudi, da izslediti raznosilce teh letakov.

○ Zanimiv pojav. Medtem ko je v dnevih hudega mraza kazal topolmer v Trbovljah 18° pod ničlo, je na sv. Planini kazal samo 8°, kar je vsekakor izreden pojav. Če pomislimo, da leži sv. Planina 885 m nad morsk. višino.

Ptuj

○ Ptujsko gledališče. V ponedeljek, 21. jan. dve predstavi: popoldne ob 3. uri otroška predstava s petimi, godbo in plesom »Janko in Metka«; zvečer letošnji operetni slager »Adieu Mimmi«, ki je v Mariboru i v Celju izredno ugajal in zabaval.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Sreda, 16. jan.: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Glasovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Stanje vode. 17. Radio-orkester. 18.30 Milinski: Pravičje. 19. Srbohrvaščina, poučje prof. Mazovec. 19.30 Pomen antike za razvoj evropske kulture, predava vsedni prof. dr. Bradac. 20. Drama: Don Pietro Caruso. — Radio-orkester. 22. Poročila in časovna napoved.

Četrtek, 17. jan.: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Glasovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Stanje vode. 17. Radio-orkester. 18.30 Čušina, poučje gosp. Novak. 18.30 Kmetijsko-gospodarsko predavanje, predava ravn. Kmet. družbe ing. Rado

Gospodarstvo

De o'ne prijave dohodka

od podjetij, obratov in poklicev za odmero pridobnine za leto 1928. (Po novem zakonu o neposrednih davkih.)

Vsa podjetja, obrati (trgovinski, industrijski in obrtni) odnosno vse osebe, ki se bavijo s samostojnim poklicem, kakor tudi ostale osebe, ki so podvržene pridobnini, so dolžne tekom meseca februarja 1929 vložiti prijavo o dohodku, ki so ga dosegli s poslovanjem v letu 1928. Prijavo je vložiti posebej za vsaki objekt (obrat) a isto tako tudi za vsako vrsto posla, n. pr. ako ima trgovec N. N. centralo in filijalko, vložiti eno prijavo za centralo, drugo pa za filijalko. Ako trgovec z mešanim blagom toži v istem obratu tudi plažje, vložiti posebno prijavo za trgovino z mešanim blagom, posebno prijavo pa za točenje plažje. Ako krojač zračno prodaja izgotovljeno obleko, tedaj ima vložiti posebej prijavo za dohodek obrta, posebej pa prijavo za dohodek od prodaje obleke. Rudniška podjetja, ki so podvržena temu davku, vložijo posebno prijavo za vsak rudnik, posebno pa za vsak samostojni pomožni rov. Prijavo morajo vložiti tudi osebe, ki so po čl. 46 novega zakona oproščene plačevanja tega davka (mala hišna obrt, obrati kvartir in livadov itd.) Takovine za prijavo se dobijo pri davčni upravi Ljubljana-okolica, Litija in pri županstvu za ceno, ki je na fiskalni označena. Prijave izpolni in vložijo: 1. Lastnik obrata ali podjetja, odnosno oseba, na katere račun se obrat vodi; 2. v slučaju zakupa zakupnik; 3. ako je v posesti obrata več oseb, tedaj vsi skupaj; 4. za mladoletne njihovi roditelji, odnosno varuhi; 5. za mase, njihovi zastopniki. Prijavo lahko vložijo tudi druga oseba s specifičnim ali generalnim pooblastilom. Prijavo je izpolniti v vseh razpredelcih po vrsti, kakor sledi v obrazcu kar mogoče jasno in detajlno. Ker je predmet obdavčitve enoletni čist dohodek, ki se je dosegel v pretečenem poslovnem letu, se priporoča davčnim zavezanecem, da la dohodek v svojem lastnem interesu točno prijavijo, ker se samo na ta način izognejo kazenskim posledicam netočnega prijavljanja. Enoletni čist dohodek se smatra bruto dohodek zmanjšan za izdatke, ki so potrebni za vodstvo podjetja, obrata ali poklica. Izdatki, ki niso v zvezi z obratom, niso službo za vzdrževanje lastnika, njegove družine ali kake druge osebe, se ne smejo odbiti od bruto dohodka. V interesu davčnih zavezanecv smihlj je, da prilože prijavi potrebne dokaze, posebno začetni in končni inventar, odnosno račun bilance ter račun dohodka in izgube, korespondence itd., če vedijo trgovske knjige, nadalje potrdila (avertiranja) državnih ali amonpravnih oblast, bank i. dr. s katerimi se verjetno more dokazati točnost prijavljenih podatkov. Obrtniki naj se v prijavi izjavijo, če se obtem bavijo s prodajo gotovnega nabavljene blaga, če obratujejo s stroji na pogon in koliko pomočnikov zaposlujejo v obratu. Podjetniki, ki delajo na akord, morajo to okolnost tudi v prijavi navesti. Prijava se mora oddati osebno ali po pošti omi občini ali davčni upravi, na katerem teritoriju se obrat nahaja. Kdor ne vložil davčne prijave v roku, določenem s tem pozivom, plača kot kazni 3% od odmerjenega osnovnega davka in ako prijave ne vložil niti na pismeni poziv v nadaljnjem roku 8 dni, pa 10% osnovnega davka. Ako se v davčni prijavi v namenu, da bi se izognilo plačilu davka, navedejo neresitne izjave, ali ako se zataji kak objekt, ali vir dohodka, zadenejo davčnega zavezanca posledice iz čl. 142 novega zakona o neposrednih davkih zaradi zatajbe. Ako davčni zavezanec ne zna plačati, ali ne zna prijave izpolniti, poda lahko pri pristojni občini ali pri davčni upravi napoved na zapisnik. Vložitelju davčne prijave se potrdi prejem.

Promet naših borz

V letih 1927. in 1928. je znašal valutni in devizni promet naših borz (v milij. dinarjev):

	Ljubljana	Zagreb	Belgrad
1927	394.0	2965.8	2056.8
1928	953.8	2842.8	2145.0

Skupni promet je znašal v letu 1928. na vseh borzah 5941.6 milij. dinarjev napram 5416.6 milij. dinarjev za 1927. To napredovanje deviznega prometa na borzah je pripisovali novim navedbam, ki so stopile v veljavo lani in je Narodna banka dohila skoro izključno kontrola trga in se je znatno več prometa moralo vršiti na borzi. Relativno najbolj je narasel promet na ljubljanski borzi, dočim je promet zagrebske borze le malo nazadovl, oz. če upoštevamo v letu 1927. že Slovenijo v zagrebskem prometu, je zagrebski promet od 1927 na 1928 celo narasel.

Vedno manj prometa je v valutah. Nimamo sicer podatkov za Ljubljano in Zagreb, pač pa je bil ta promet malenkosten. V Beogradu je bilo lani v valutah prometa celih 1.2 milij. dinarjev (1927 3.3 milij. dinarjev, 1928 še 9.4 in 1925 celo 14 milij. dinarjev).

Tudi promet v efektih je narasel. Tako je znašal (v milijonih dinarjev):

Lah. 19 Čušina, poučje g. Novak. 19.30 Zgodovina Slovencev, predava prof. S. Kranjec. 20 »Ramel kvartek« (2 citre, kitara, violina, harmonika (igra g. Verbič). — Radio orkester. 22 poročila in časovna napoved.

Drugi programi:

Sreda, 16. januarja.

Zagreb: 17 Pravičje. — 17.30 Kvartet. — 20.35 Komorna glasba. — **Praga:** 12.30 Opoldanski koncert. — 16.30 Pravičje. — 19. Pihala. — 19 Predavanje o Kitajski. — 20 Zabavni večer. — 21.15 Klavir in gosli. — **Stuttgart:** 16.35 Koncert. — 18.45 Bodonost črne rase, predavanje. — 20.15 Turški večer. — **Toulouse:** 13.45 Koncert. — 14.05 Klarineti. — 21.30 Francosko petje. — 22.50 Jazz. **Bern:** 16 Orkester. — 18.30 Za deco. — 19.30 Klavir. — 20.30 Orkester. — Vmes ob 21 recitacije. — **Katovice:** 17.55 Ljudski koncert iz Varšave. — 20.30 Komorna glasba. — 22.30 Plesna glasba. — **Rim:** 13. Trio. — 17.30 Petje in glasba. — 20.45 Opera. — **Berlin:** 17. Ljubka glasba. — 18.35 Zdravniško predavanje. — 20 Turški večer. — 21 Ljubka, nato plesna glasba. — **Dunaj:** 11 Kvartet Silving. — 16 Popoldanski koncert. — 18.15 Za matere. — 20.05 Predpust na Dunaju. — 21.05 Drama, nato ljubka glasba. — **Milano:** 11.15 Gramofonske plošče. — 12.30 Kvartet. — 17.20 Mladinsko petje. — 20.30 Koncert. — 23 Ciganski orkester. — **Budapest:** 9.15 Popoldanski koncert. — 12.20 Klavir. — 17.40 Vojska godba. — 20.30 Turški večer. **Varšava:** 17.55 Ljudski koncert. — 19.10 Predavanje. — 20.30 Večerni koncert. — 22.30 Plesna glasba.

Belgrad Zagreb

1927	922.9	253.6
1928	915.2	886.1

Belgrad objavlja tudi še detaljne podatke: v državnih papirjih je znašal promet 1928 889 milij. (1927 601.9), v delnicah denarnih zavodov 25.3 (20), od tega delnice Narodne banke 1. 1928. 21.3, (1927 za 12.3 milij. dinarjev) in industrijskih papirjih 0.9 (1.0) milij. dinarjev. Izredno je torej narasel promet z vojno škodo na vseh borzah; nekaj več prometa je tudi v delnicah, vendar označujejo naš efektivni trg državni papirji, predvsem vojna škoda.

Zelo zanimiva je statistika tečaja vojne škode v posameznih mesecih 1928 (po »Trg. gl.«) na belgrajski borzi:

Januar 426.13, februar 446.36, marec 486.46, april 435.53, maj 445.80, junij 447.28, julij 437.03, avgust 426.14, september 435.57, oktober 434.17, november 434.60, december 433.28; povprečno 1928 436.58, 7% invest. posojilo 38.51, a agrari 54.61.

Zadolžnice in komunalne zadolžnice. Po pravkar objavljenih izkazih je Jugosl. združena banka dala do 31. decembra 1928 za 8.5 milij. Din komunalnih posojil (do 31. decembra 1927) 6.6 milij., ravno tako so hipotekarna posojila narasla od 32.6 na 49.3 milij. Din (garancije hipotekarni od 139.6 na 201.8 milij. Din). Zadolžnice v obliku so narasle od 33.5 na 38 milij., zadolžnice pa so padle od 6.7 na 6.6 milij. Din. — Hipotekarna posojila Jugoslavenske banke so znašala koncem 1928 5.2 milij. Din in 56.735 tunslov (koncem 1927 3.7 milij. Din, 46.295 tunslov); zato je bilo izdanih in se sedaj v obtoku: zadolžnic za 5.1 milij. Din in 49.720 tunslov šterlingov. Vsa ta hipotekarna posojila so krita s hipotekami za 115.9 milij. Din (1927 73.7 milij. Din).

Dražnja koš divjih živali se vrši 21. t. m. v prostorih ljubljanskega velesejma. Kože se sprejemajo do 19. t. m.

Borza

15. januarja 1929.

DENAR

Razen Dunaja, ki je popustil, in Curtha, ki je stalno neizpremenjen, so vsi tečajji narasli. Promet je bil znaten, edino v devizi Trst je bilo zaključeno privatno blago, dočim je vse ostale devize dala Narodna banka.

Devizni tečajji na ljubljanski borzi

15. januarja 1929.

	poprsk	pon.	stredn.	sr. 14. l.
Amsterdam	—	228.5	—	—
Berlin	1352.50	1355.50	1354.—	1353.50
Bruselj	—	791.55	—	—
Budimpešta	—	993.37	—	—
Curth	1094.10	1097.10	1095.6	1095.60
Dunaj	795.92	801.92	800.41	801.10
London	275.98	276.78	276.38	276.28
New York	—	56.26	—	56.85
Pariz	—	222.58	—	222.58
Praga	168.18	168.58	168.38	168.50
Trst	297.—	299.—	298.—	298.—

Zagreb. Amsterdam 2282—2288, Budimpešta 992.50—995.50, Berlin 1352.50—1355.50, Trst 236.98 do 238.98, Curth 1094.10—1097.10, Dunaj 795.92 do 801.92, London 275.78—276.58, New York 56.76 do 56.96, Pariz 221.38—223.38, Praga 168.18—168.98.

Belgrad. Berlin 1352.5—1355.5, Curth 1094.10—1097.10, Dunaj 795.92—801.92, London 275.98—276.78, New York 56.76—56.96, Pariz 221.38—223.38, Praga 168.18—168.98, Trst 236.99—238.99, Budimpešta 992.2—996.2, Bruselj 790.5—793.5.

Curth. Belgrad 9.1275, Berlin 123.55, Budimpešta 90.00, Bukarešt 3.12125, Dunaj 73.04, London 25.22, New York 519.925, Pariz 20.31, Praga 15.285, Trst 27.20, Sofija 3.74, Varšava 58.30, Madrid 84.00.

Dunaj. Belgrad 12.49125, dinar 12.45.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljublj. kreditna 125 den., Pravitelstvena 920 den., Kred. zavod 175 den., Vevše 120 den., Ruše 290—290, Stavbna 50 den., Sešir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 444—446, kasa 447—448, termini 2. 417—419, 7% invest. pos. 85.75—86.25, agrari 52.50—53.50. Bančni pap.: Kred. 98, Lj. kred. 125—126, Nar. 7000, Pravitel. 920, Srpska 152, Zem. 138—139, Ind. pap.: Sešerna 465—490, Osj. ljev. 180—180, Trbovlje 483—485, Vevše 120, Nar. šum. 19—30, Pav. Sar. 220—265.

Belgrad. Posojilo 86—86.50, agrari 52.50—53.50, Narodna 7100,

Sveta življenje in vrvenje

Hripa

Hripa ali influenza, ki tako pogosto tepe dežele obeh polut in ji prej ali slej vsak plača svoj davek, naj si že bo težak ali lahak, je kužna bolezen. Včasih nastopa v tako težki obliki, da jo nekateri naravnost imenujejo pljučno kugo; v taki obliki je pri nas divjala l. 1917., ko je za njo umrlo mnogo ljudi. Običajno pa spada influenza med lahke bolezni.

Cangcoinov sin Cang Hsi Liang (desno) in general Jang Ju Ting, generalstabi načelnik pok. Cangcolina, ki ga je dal Cang Hsi Liang ustreliti, ker se je izrekel proti podreditvi Mandžurije kitajski narodni vladi.

dasi utegne vedno postati nevarna, če jo človek zanemarija.

Bistvo bolezni zdravnikom še ni povsem znano; dasi je ugotovljeno, da je bolezen nalezljiva, njenih kali — bakterij še niso odkrili. Kakor proti vsaki kužni bolezni ustvarja človeško telo tudi proti hripa protistrupe, snovi, ki vsako ponovno okuženje bodisi preprečijo bodisi tako oslabe, da bolezen ni več nevarna.

Kakor vse bakterije tako tudi influenčne bolezenske kali niso vedno enako sposobne za razmah. Zdi se, da jim megleno, vlažno vreme, dnevi, ko se toplotne razmere hitro menjajo, najboljše služijo za razvoj. Toda tudi začasa ostrega, suhega mraza, ko po mestih nastaja prah, se utegne hitro razširiti. V obeh slučajih menda ne gre toliko za ugodne ali neugodne pogoje za razvoj bakterij, kakor za dejstvo, da ljudje niso primerno oblečeni in so zato izpostavljeni prehladu — odnosno, da prah raznaša bakterije. Dejstvo je, da hripa navadno poneha, čim začne močno snežiti, ker sneg očisti zrak prahu in bolezenskih kali.

Da je prehlad, ki oslabi telo, mogočen zaveznik hripe, je brez dvoma gotovo. Ravno tako tudi slaba, neredna prehrana in sploh vse, kar jemlje telesu odpornost. Prav posebno nevarno pa je preveliko izčrpanje telesnih ali duševnih sil — prevelika utrujenost. To dejstvo je posebno obširno proučeval dr. Jaenisch v Stralsundu in dognal, da je mladina nadaljevalnih šol, ki je zaposlena v pridobitnih poklicih, kljub zatvoritvi šole obolenela na hripa, dočim je šolska mladina drugih šol, čim so jih zaprli, ostala zdrava. Seveda pa tudi lenoba ne varuje pred boleznijo. In kakor se moramo bati prehlada, se moramo ogibati tudi pregretja, vsake prevelike, zarde vročine.

Kdor čuti, da ga spreleta mraz, da ga ščegaje v grlu, boli glava, muči nahod, kašelj naj nemudoma leže v posteljo in ne vstane prej, dokler nima nobene mrzlice več. Da pospeši potenje, naj pije lipov ali kak drug

Angleški polkovnik Lawrence, ki je baje vodil vstajo v Afganistanu.

vroč čaj; nekateri veliko drže na kuhano vino ali grog, toda vsa ta sredstva so koristna le v toliko, v kolikor povzročajo potenje. Če bolezen takoj ne krene na bolje, potem je treba brez nadaljnega odlašanja poklicati zdravnika.

Posebno previdne morajo biti pred hripo starejše osebe, dalje ljudje s slabotnim srcem in pa na pljučih bolni, ker more pri njih bolezen zaradi manjše odpornosti zavzeti resen značaj. Zanemarjati ne smejo niti nahoda in kašlja, takoj leži v posteljo in poklicati zdravnika.

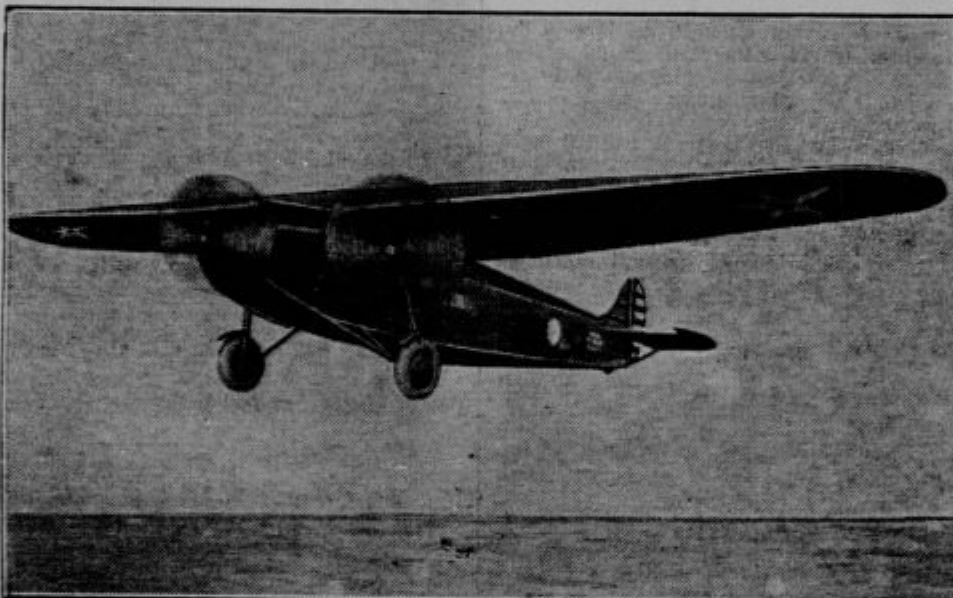
Nihče naj po hripa prezgodaj ne vstane in naj se tudi že precej dobro počuti, ker se utegne drugače popolno okrevanje zelo zavleči, ako ne nastopijo celo resne posledice.

Kot zaščitna sredstva je treba vpoštevati predvsem redno življenje, pazljivost pred prehladom in prevelikim utrujenjem. Dalje najstrožja snaga in previdnost pred okuženjem v občevaranju z ljudmi; kolikor mogoče manj podajati roke in govoriti iz bližine. Seveda pa mora tudi vsak sam misliti na druge in paziti, da jih ne okuži, če je bolan. — Razkuževanje ust in grla je zelo važno in je treba to storiti parkrat na dan. Zelo koristno je tudi vsakdanje vdihavanje navadne pare vrele vode, ki ugodno vpliva na sluznice.

V Združenih državah, kjer je hripa zavzela ogromen razmah, so začeli izdelovati serum proti influenci, in to iz krvi okrevajočih influenčnih bolnikov. To sredstvo, če se vcepi zdravemu človeku, zavaruje pred obolenjem za dobo 90 dni.

Kakšen mož je Lawrence

Afganistanska vstaja, ki je vrgla naprednega kralja Aman Ullaha s prestola, je baje delo angleškega polkovnika Lawrence-a. Dokazano to zaenkrat ni, vendar je dejstvo, da je angleška vlada Lawrence-a odpoklicala domov na Angleško. Lawrence je tudi mož no tem,

Veliko ameriško vojno letalo, ki je pri Middletownu (Pennsylvania) z posadko 10 mož padlo na tla in se razbilo. 5 mož je bilo ubitih, trije ranjeni.

da se mu tako podjetje lahko zaupa, edini Evropejec, ki se mu kaj takega tudi posreči.

Lawrence je sin irskih kmetov; študiral je v nekem francoskem jezuitskem kolegiju in na Oxfordski univerzi. Z vso dušo se je oklenil naukov o vzhodnih narodih in l. 1912. kot mlad znanstvenik potoval po Arabiji. V svetovni vojni se je javil kot prostovoljec, a bil zaradi preslabega zdravja odbit, potem pa po zvan na tolmaško šolo v Kairu. Tu se je lotil svojega zgodovinskega dela, da revolucionira Arabce proti Turčiji. Kakor vemo, se mu je to v polni meri posrečilo. Vsekakor sam svojega dela ni bil vesel, kajti dočim je bil sam z dušo in telesom vdan arabskemu narodu in je želel njegovo resnično svobodo, je kmalu spoznal, da je bil dejansko le orodje v rokah visoke politike, ki je njegove uspehe izkoristila po svojih načrtih. Kakor mnogi evropski narodi so morali tudi arabski beduini spoznati, da so bile velike obljube vodilnih državnikov eno, drugo pa njih izpolnitev. Zagrenjen je Lawrence — tako vsaj pripovedujejo — odklonil Viktorijin križ in generalski naslov ter odšel iz armade v angleški kolonialni urad kot izvedenec za srednji Vzhod. Toda tudi angleška kolonialna politika ga je odbijala, da je leta 1922. odšel pod tujim imenom »Shaw« v Indijo. Poslej je deloval kot priprost letalski mehanik na afganistanski meji. Zelo verjetno je, da je bil to samo plašč, pod katerim je opravljal vse druge posle. Sedaj se na vladni poziv vrača v Anglijo, kjer bo pa težko dolgo ostal.

Lawrence je napisal eno najlepših vojniških knjig pod naslovom »Vstaja v puščavi«, kjer opisuje svoje doživljanje v arabski vstaji proti Turčiji. Njegova osebnost široki javnosti ni povsem jasna; ali je skrit angleški imperialist ali pa pustolovski idealist. Toliko je gotovo, da je izvirna osebnost, okoli katere se spletajo množične legende.

Roparji uropali Cangkajšekovo ženo

Na Kitajskem cvete posebna vrsta roparstva: ropanje uglednih oseb, za katere zahtevajo potem odkupnino. Kako predrzni, pa tudi izvrstno organizirani in petični so ti ljudje, dokazuje naslednji slučaj: Roparji so sklenili uropati ženo predsednika kitajskega državnega sveta generala Cangkajškega. V ta namen so si nabavili avto, popolnoma enak Cangkajšekovemu. Ko je generalova žena nedavno obiskala svojo prijateljico v bolnišnici, je našla, ko se je vrnila, pred bolnišnico svoj avtomobil. Menila je, da ji je mož poslal voz. Stopila je v avto, ki je nemudoma zdirjal — toda v nasprotni smeri nego imajo generalovi svoje stanovanje. Potrkala je šoferju in opazila, da je to njej popolnoma neznan človek. V divji vožnji so prišli daleč ven iz mesta. Na nekem samotnem kraju se je avto ustavil in sprejela jo je skupina roparjev ter jo zastražila. Voditelj roparjev pa se je z avtomobilom odpeljal naravnost h generalu Cangkajšku in zahteval od njega milijon kitajskih dolarjev kot odkupnino. General je vprašal, če se ropar ne boji za svojo glavo, ko prihaja s tako zahtevo. »Pravi nič,« je smehljaje odvrnil lopov. »Če me v par urah ne bo nazaj z denarjem, bodo moji tovariši vašo ženo na smrt mučili.« General je plačal zahtevano vsoto in naslednji dan se je žena nepoškodovana vrnila domov.

Nagrade za vestne davkoplačevalce

Plačevanje davkov ni nikjer posebno priljubljena državljanska dolžnost in davčni uradi morajo povsodi računati z zamudami ter potrpeti. Edino sredstvo, ki ga poznajo za pospešenje ali sploh izterjanje davkov, je grožnja z eksekucijo. Da bi točne davkoplačevalce nagradili, to davčnim oblastem pri nas ne pride na misel. Pač pa je ta vzpodbudni način doma na Japonskem. Tako je prejel pred kratkim neki Anglež, ki stalno živi na Japonskem, uraden dopis, v katerem ga vabi finančna oblast, naj se določenega dne oglasi na tem in tem uradu, da bo prejel darilo za svojo točnost pri plačevanju davkov. Anglež se je čudil, ker je po njegovem pojmovanju plačevanje davkov dolžnost kakor vsaka druga, ki jo je treba izpolniti. Iz

V dveh treh vrstah

Za hripo je umrlo v Ameriki doslej 26.000 oseb.

Mlad zločinec. V Innsbrucku so zaradi vlo-ma zaprli 16-letnega Hansa Peera, sina namestnika deželnega glavarja in občinskega svetnika dr. Johanna Peera. Fant je bil že zgodaj zašel v slabo družbo in delal staršem sramoto. Dr. Peer namerava kot namestnik dež. glavarja odstopiti.

Bivšega Wranglovega generala Slaševa je iz maščevanja za brata umoril 24-letni Koblberg.

Na Črnem morju divja strašen vihar. Holandski parnik »Helen«, belgijski parnik »Petrolino« in neki angleški parnik so nasledili.

Veliko gibanje za uživanje mleka vprizore spomladi na Dunaju.

Dunajská dirigentinja Liza Marija Mayer, pri katere koncertu v Berlinu je došlo do velikih skandalov, ker se je njen mož poslužil sleparskih reklamnih sredstev.

Južno vreme je nenadoma nastopilo v Srednji Evropi. Nastala je poledica, ki je povzročila na Dunaju in v Berlinu velike prometne ovire; mnogo ljudi je vsled padca ponesrečilo.

Snežni plaz je v Savojskih alpah na Mont Jovetu odnesel enajst turistov; osem turistov se je rešilo, tri so odkopali že mrtve.

Smrtno se je ponesrečil najmlajši francoski letalec 18-letni Fisbach, ko je na svojem majhnem letalu startal na polet Pariz—Indija.

Na Siciliji divjajo snežni viharji; po vsej Italiji vlada huda zima.

Ženske porotnice v Franciji. Bivši francoski minister Hesse vloži zakonski načrt, po katerem imajo v bodoče sodelovati kot porotnice tudi ženske.

Konec čevljarstva. Na praški nadaljevalni šoli za čevljarje sta letos vpisana samo dva vajenca. Enako izumira čevljarstvo kot mala obrt tudi po deželi. Bata maršira!

12-letna deklica rešila pet otrok. V kraju Perhau pri Judenburgu je v stanovanju vdove Marije Fussi, ko je bila po opravih odsotna, nastal ogenj. 12-letna hčerka Marija je z največjo muko znesla iz ognja svojih pet mlajših sester in bratcev, nato še hitela klicati na pomoč sosedo, potem pa se je zgrudila in vsled strašnih opeklin umrla. Dva najmlajša otroka sta umrla potem v bolnici za opeklinami.

Neprijetna afeta ruskega grofa. V Parizu so zaprli 29-letnega grofa Vladimirja Tatiščeva, ker je na neki sijajni ruski zabavni prireditvi ukradel Američanki mrs. Elisabeth Salomon zapestnico iz platine, okrašeno z dragimi kameni, vredno 100.000 frankov. Grof Tatiščev, sin bogatega moskovskega bankirja, je bil zaročen z miss Dorothy Dautty, kateri je tudi poveril nekaj dragocenosti.

Ameriška armada v novih uniformah. Američani so namesto »khakiuniform« (levo) uvedli v svoji armadi modre uniforme z zaprtim ovratnikom (desno). Ostale države delajo obratno — namesto zaprtega ovratnika, ki je posebno poleti skrajno mučen, uvajajo odprte ovratnike z ovratnico.

radovednosti pa se je odzval vabilu in prejel iz skladišča japonskih narodnih izdelkov lepo srebrno skodelico. Ali ne bi mogel ta zgled navdušiti tudi drugod?

Cela železnica odšla neznano kam

Začasa svetovne vojne je zgradila c. in kr. armada železniško progo Bors—Jakovbeni v Bukovini. Po vojni je prešla železnica z deželo vred v last rumunske države. Ker je bila železnica zgrajena le za vojne svrhe, so jo kasneje opustili in sčasoma so oblasti nanjo popolnoma pozabile. Sele nova rumunska vlada se je spomnila tudi te železnice in odredila, da se spravi in vnovči ves železniški material. Na lice mesta je odpotovala posebna komisija, ki je pa progo zastopaj iskala: nikjer ni bilo več najmanjše sledi ne o vozovih ne o lokomotivah ne o tračnicah in še manj o pragovih! Vse je dobilo noge in odšlo bogvedi kam!

Žrtve avtomobila v Zedinjenih državah

Po uradnih podatkih je bilo v letih 1926 in 1927 v Zedinjenih državah Severne Amerike ubitih od avtomobilov 48.039 oseb, od teh v letu 1926 23.264 oseb in 24.775 v letu 1927. Avtomobilski promet je torej v dveh letih zahteval toliko žrtv, kakor je padlo ameriških vojakov v svetovni vojni. Koliko ljudi je bilo samo ranjenih, statistika ne pove. Ker se računa povprečno 25 ranjenih na 1 smrtni slučaj, znaša približno število ranjenih 1.200.000 oseb v teku dveh let. To število je sedemkrat večje od števila v svetovni vojni ranjenih ameriških vojakov, katerih je bilo skupno 182.000. Število žrtv avtomobilskega prometa raste iz leta v leto. 30 odstotkov teh žrtv so otroci izpod 15 let. Kar je najhuje, je to, da v Ameriki nikdo ne misli na zmanjšanje brzine pri vožnji z avtomobili.

Za duha in srce

Razstava Karle Bulovčeve

Štiri leta po svojem prvem nastopu je Karla Bulovčeva stopila drugič v javnost. Pompozno grozjenje, ki je že del časa oznanjevalo slavo njenemu imenu, se je zelo ublažilo z vodenim nagovorom književnika J. Vidmarja, ki je razstavo otvoril. Gledavce je nato blodil po dvorani, v prvih trenutkih se nemara boril še z lastnim umetniškim instinktom, ki mu je preostalo kot poslednje merilo za presojo umetniških kvalitet razstavljenih del, trudno je iskal izpolnitve napovedanega razdobja — ni je našel in je ostal razočaran.

Vsaka skupaj je Bulovčeva razstava 45 del. Več ko polovico vseh zavzema risbe, ki jih v glavnem tvorijo studije iz anatomije, dva ogromna kartona Harla in Cluella — malenkostni preostanek pa tvorijo plastika, izmed katere je dovršenih le šest stvari, vse ostalo pa so zopet več ali manj zasnutki.

Bulovčeva se pač zaveda, da je mrtva stagnacija tuberkuloza vsake umetnosti, odločen korak naprej se ji je nemara zdel preveč tvegan in prenevarjen — zdrknila je za dobrih 400 let nazaj in pokoketirala z Michelangelom samim (oba kartona, načrt za spomenik »Pesniku Mrakuc«), kar je sicer obupno skušala prilepiti z maniro neukročene razgibanosti najmanjših detajlov.

V času, ki so mu silni preokretji zadnjih let tako temeljito preustrojili vso miselnost, je tako zalivanje zastarelih idej vedno nedopustno. Umetnostni razvoj drevi naprej in ne nazaj, prav tako, kot se je moderna plastika logično razvijala od Michelangela do Rodina (un Michelange avec trois siècles de misère de plus!) in Mestrovija, če hočete.

Po revolucionarnem nastopu bratov Kraljev, ki sta današnja miselnost dovolj točno formulirala s tem, da sta t. e. docela zavrnili pod krepko stopnjo nastopajočega duha, se mi zdi to histerično obojevanje divje kričavega mesa tem bolj neumestno in nečasovno.

Bulovčeva se razvija v ogromnih dimenzijah, hoče se ji monumentalnost, silne dinamike, nedostaja pa v njenih delih močne umetniške prepričljivosti — zato je tudi ta kaos bohotnih oblik na obeh kartonih nehoti vzbujal vtis energičnega stremjenja po originalnosti, v ostalem pa sta učinkovala slabše od drugih, manjših stvari. Tudi so anatomске kurioznosti dopustne le do takrat, dokler se ne spro z estetiko, zakaj kakor hitro se to zgodi, se namah izpremene v gorjujo absurdnost, ki pri Bulovčevi človeka prepričuje o nekoliko preohlajnem znanju najelementarnejših pojmov anatomije. Tudi ni v tem oziru opaziti doslednosti, ki bi te številne kurioznosti vsaj delno opravičevala. Mnogo boljša in umetniško prepričljivejša postane Bulovčeva takrat, ko uredi svoja čuvstva v nekoliko mirnejše tokove. Dopravi Nelly je nesporno najboljša stvar na razstavi. Mračna melanholija dekleta je izborna podana. Nedvomno je k temu mnogo pripomogel tudi način obdelave, ki je za Bulovčeve svojstven.

Ostale skulpture so zvečine zasnutki in ne dopuščajo kakšne odločilne sodbe. Izmed teh je spravčeno nietzschevsko silo zamišljen Večni kritik. Bolstaj izraz, s katerim pošilja svoj obupni krik v vesoljstvo, pa je docela podrejen krčeviti vzvalovitosti telesne poze.

Vsi osnutki za načrt spomenika kralju Petru Osvoboditelju radi presličnih zasnov vplivajo zelo monotono.

Vsa dela pač izžarevajo močan umetniški talent. Bulovčeva je še mlada in je zato divja in neugnana. V njej prekipujejo plamtaste energije življenja, ki jih bo v ugodnih prilikah lahko udelepla v dobre umotvore.

Treba ji je še treznejše umerjenosti, umetniške osamosvojitve, kritičnosti in vsaj nekoliko skopega v tisto družbo, ki jo za sedaj še neupravičeno poveljuje v nebo.

V diametralnem nasprotju z nežnočutno žensko psiho pa je Bulovčeva s svojo robustno ustvariteljsko silo fenomen zase. **France Uršič.**

Ljublj. drama: Krojaček junaček

(Mladinska igra. Po Drinklerju poslov. O Župančič.)

»Krojaček« ima tipične znake nemških pravljicnih iger s svojo moralno o gospodih in plebejcih; te igre nimajo vedno povsem blažljive komike,

ampak so bolj za glasen smeh. Naša predstava je marsikaj, kar bi lahko grobo učinkovalo, omilile in tako smo dobili dobro mladinsko predstavo, ker jo je C. Debevec efektivno in dovolj okusno izdelal. Seveda »Ostliček« že radi drugačne miselnosti ne dosega. Prizor z zdravnikom v drugem dejanju učinkuje že kljub temu neblago in izgubi radi svoje burnosti ves praviljen humor in se otrokom ne more prikupiti; s posebno spretnostjo pa sta se držala g. Bratina in g. Plut, da sta bila kljub svojemu grdemu poslu še dobrodušna roparja. Tako bi bilo treba vse čustveno manj izbrane prizore izravnati, potem bo predstava bolj vabljiva. V splošnem so se igralci resno potrudili in igrali zadovoljivo. Omenili bi predvsem g. Jana kot krojačka, g. Cesarja kot kralja, g. Lipina kot dvorn. maršala, g. Šaričevega kot kraljičino, g. Jermana kot očeta, mater gđ. Rakarjevo, go. Juvanovo kot sosedo in g. Saneina kot barona Kozoroga in hudega kapitana g. Potokarja. **F. K.**

Glasba

Zbori št. 6 Nova številka »Zborov« prinaša na uvodnem mestu dr. Jos. Mantuanijev velenimivi in aktualni članek »Franz Peter Schubert in Kranjska« (Reminiscenca ob stoletnici njegove smrti). Dr. Mantuanij je zbral iz arhivov še nepoznani in neobjavljeni gradivo k epizodici, v kateri gre za stik Schuberta z našo domovino. Veliki skladatelj je namreč l. 1816, devetnajst let star, prošil za službo učitelja na glasbeni šoli v Ljubljani, pri čemer je imel konkurentov kar dvajset. Dr. Mantuanij je dokazal, da je napačno mnenje, da bi bil cesarski prvi kapelnik A. Salieri Schuberta slabo priporočil in mu s tem odjedel službo, ki jo je potem dobil neki Schauf. Avtor zaključuje, da je bolje, da Schuberta ni bilo k nam, za njegovo zorenje, da je bil Dunaj nujno potreben. — G. Heri Svetel podaja predlog novega, neslovnicega zlogovanja pesemskega teksta tako, da bo imel vsak zlog na koncu samoglasnik in ne soglasnik, kar omogoča strnjeno petje. — Zbori se dalje spominjajo Antona Lajovca-pedestelnika, poročajo o delu društev in organizacij, objavljajo novosti operno in koncertno kroniko itd. Glasbena priloga objavlja lahko tekočo l. Ocvirkovo »Kolo« za mešani zbor, lažjo skladbo dalje dve Mirkovi, priredbo narodne »Dunave, nosi me!« za mešani zbor in »Pesem o mlinskih kamnih« za moški zbor dalje St. Premrlovo Marijino za mešani zbor in orgle.

Nabožno slovstvo

Odešenje. Dr. Mihael Opekca. Ljubljana 1929. — Svoje bogato, v teku osmih let izdano zbirko cerkvenih govorov je dr. Opekca letos zopet pomnožil s sedmimi govori o Kristusovem trpljenju, ki so bili govorjeni v postnem času l. 1928. v ljubljanski stolni cerkvi. Trpljenje Bogočloveka je snov, ob kateri se je velika izrazna moč avtorja lahko do konca preizkusila in reči moramo, da je to skušnjo mojstrsko prestal. Najbolj pretresljiva drama človeške zgodovine se nam po Opekovi besedi in peresu predstavlja s polno, barvitostjo in v najmanjše podrobnosti realistično plastiko — vsek v tem oziru je pač »Jezus-bian« — ki obenem razburka dušo v silno religiozno občutje. Ob teh z velikim in resnično umetnostjo podanih slikah se odkriva poslušavcu in bralcu neskončni misterij človeške zlobe obenem z neskončno globino božje ljubezni, se resnica Kristusovega trpljenja z vso sploh mogočo razumsko jasnostjo utelesuje in obenem uteši krščansko srce v njega bolečinah na zemlji, ki v Bogočlovekovih dobe svoj zadnji, nadnaravni in ublažujoči smisel. Iz resnic križnega pota pa zna O. brez vsake tendence usiljivosti in doktrinarosti izvajati posledice, ki sledijo za praktično življenje kristjanov, tako kakor res poganjajo ob premišljevanju Gospodovih muk iz vsakega res pobožnega srca, ki v Kristusu vidi tako rekoč samo sebe. Tako nas O. uvaža s svojimi krepkimi in spet iznežujočimi in omežujočimi besedami v ono najbolj krščansko pobožnost, ki jo Kempfen imenuje tako lepo »pia passionis Christi memorie« in ki je, odkar krščanstvo živi, najmočnejši in najučinkovitejši podnet k izboljšanju življenja in izveličanju. Zato bodo ti govori našega najboljšega cerkvenega govornika gotovo našli mesta v knjižnici vsakega našega človeka, ki želi in potrebuje pobude ter netiva za Boga dopadajoče dobro in lepo življenje. — **e—**

Sport

RAZPIS SMUSKE TEKME ZA DRŽAVNO PRVENSTVO.

Moško državno prvenstvo se vrši na Pohorju na 30 km dolgi progi dne 27. januarja 1929 s startom in ciljem pri koči na Klopnem vrhu. Start točno ob 9. Startati smejo vsi verificirani tekmovalci. Prijavnina 10 Din za osebo. Tekmuje se po tekmovalnem pravilniku Jugoslovanskega zimsko-sportnega saveza.

Tekmovanje se vrši v treh razredih in sicer tvorijo prvi razred oni tekmovalci, ki so pri dosedanjih saveznih prireditvah dosegli eno izmed prvih mest ter smučarji udeleženci olimpijskega treninga. V drugem razredu startajo vsi oni tekmovalci, ki so se dosedaj udeležili saveznih prireditvev, a se niso plasirali. V tretjem razredu tekmujejo vsi ostali smučarji.

Istovrstno se vrši tekma za damsko državno prvenstvo na ca. 6 km dolgi progi s startom in ciljem istotam. Startati smejo vse verificirane smučarke. Prijavnina 10 Din za osebo.

Ponovno povdarjamo, da se bodo k tekmi prepusili le oni smučarji in smučarke, ki so pri savezu pravilno verificirani.

Prijava za obe tekmi sprejema do zaključno 24. t. m. ob 18 zvečer tajnik smučsko-tehničnega odbora Fr. Kopriva, Ljubljana, palača Trboveljske premogokopne družbe. Naknadne prijave se pod nobenim pogojem ne bodo upoštevale.

RAZPIS MLADINSKE SMUSKE TEKME V LJUBLJANI.

SK Ilirija priredi mladinsko smučsko tekmo, ki se vrši v soboto dne 19. t. m. ob 15 popoldne v najbližji okolici Ljubljane. Tekma ima namen vzbuditi zanimanje mladi med dijaštvom.

Tekmuje se v dveh kategorijah in sicer: I. kategorija: na ca. 3 km dolgi progi za tekmovalce od 12. do 15. leta in II. kategorija: na ca. 6 km dolgi progi za tekmovalce od 15. do 18. leta.

Ce se priglasi manj kot 6 tekmovalcev v vsaki skupini, se tekma ne vrši.

Tekmuje lahko vsakdo ne glede na to, ali je član katerega kluba. Pismene ali ustne prijave sprejema g. Joso Gorec, Ljubljana, do petka dne 18. t. m. do 18. Kasnejše prijave proti prijavnini 10 Din na startu. Istotam zvečanje pol ure pred pričetkom tekme.

Darila so dojučena za prvaka I. kategorije ene smuči, za prvaka druge kategorije pa smučarske palice. Drugi in tretji vsake kategorije prejme priznanico. — SK Ilirija.

Sigurnega krmarja, najljubše dobrega amater-fotografa vabim na naslednjo pot na smučeh po Pohorju v času od 21. do 27. t. m.: 1. dan od žel. postaje Hoče v Mariborsko kočo. 2. dan mimo Ruške koče v Kočo na Klopem vrhu. 3. dan s Klopnega vrha po pohorskem grabnu čez Črni vrh in Vel. Kopo v Vuhred. 4. dan z vlakom iz Vuhreda v Falo, odtod v Kočo na Klopni vrh. 5. dan s Klopnega vrha čez Rogljo, Volovico in Prešarjeve rupe na žel. postajo Misljinje. — Rud. Badjura, Ljubljana, Vel. županstvo.

Sportni dogodki

O Thunbergu smo pisali, da je obolel z znaki zastrupljenja krvi in da ne bo prišel na Dunaj. Sedaj piše, da je že okreval in da bo prišel; startal bo 23. in 24. t. m. — Mednarodne univerzitetne smučske tekme se bodo vršile 8., 9. in 10. februarja v Mürrenu v Švici, evropske prvenstvene tekme v sankanju pa 19. in 20. t. m. na Semmeringu. — Ballangrud je stalno v dobri formi; zpr. 5000 m: 8:59.3.

Zmagovalca v berlinski šestdnevni dirki Petri-Düllberg bošta tekmovala tudi v Breslau. Sta menda sedaj najboljši tozdevni par.

V Franciji je plavalni klub, obsteje večina iz moških, pa ima žensko za trenerja.

Lord Burghley, znameniti angleški tekač čez leso, se je poročil; ves angleški sportni svet mu je čestital. Sport bo gojil še naprej. — Njegovi rojaki z univerz Oxford in Cambridge bodo poleti napravili turnejo po Zedinjenih državah in po Kanadi.

Umrlí Amerikanec Tex Rickard je upal svojčas, da bo Heeney premagal Turneya in da ga bo potem pripeljal v Evropo na turnejo. »Ne bo se Vam posrečilo, Evropejec ne bodo plačali takihni vstopnin kot Amerikanec,« so mu rekli. »Bodo,« samo par organizirati je treba. Ko s Heeneyem ni bilo nič, je upal na Paulina. Smrt mu je prekržala evropske načrte.

Nedavno smo zapisali: »Za gorami stanujejo tudi še ljudje.« To nam je pokazal v Amsterdamu

tudi egiptaki atlet Nasseir. Zopet bomo o njem; v polteški teži je, pa je obojerno podelil 115 kg in je obojerno sunil 148 kg! — dva nova izredna svetovna rekorda; doslej Francoz Hostin 112.5 in 142 kg. — Rigout je kar naprej v izborni formi; pričajo nam o tem poteg z levico 100 kg. z desnico 105 kg z oboema rokama 125 kg in dvakratni obojerno sunek 180 kg!

Njegovega rojaka Ramillona je — kot smo poročali — premagal Karel Kečeluh. V istem turnirju je Ed. Burke po hudem boju premagal Najuha, a se zmago ni dolgo veselil; tudi njega je ugnal Karel, 6:3, 6:1, 6:0, brez vsakega napora. V vsaj tekmi ni zgubil Karel niti enega naboja. Dokazal je, da je najboljši profesionalni svetla, visoko nad drugimi, tako glede tehnike kot glede rutine. Najbrž je pa Karel sploh najboljši igravec sveta, ne samo med profesionalci. — Zrebanje za Davisov pokal se bo vršilo 4. februarja v Parizu, v navzočnosti odposlancev priglasičen dežel. Zrebanje bo vodil novi francoski sportni minister Pathé. V borbi za ta pokal bodo glasovno razmerje na novo uredili: Nemčija, Zedinjene države, Avstrija, Francija in Anglija bodo dobile po 6 glasov; Kanada, Nova Zelandija in Južna Afrika po 4; Danska, Belgija, Italija, Holandska in Češkoslovaška po 3; Avstrija, Ogrska, Španija, Irska, Japonska, Švedska in Švica po 2; vse druge države po 1 glas. V zadnji skupini je torej tudi Jugoslavija.

Nogometni klubi še zmeraj potujejo. Med važnejšimi igrami omenimo izro Ferencvarosa proti klubu Porto v Porto na Portugalskem, 5:3.

Naznanila

Ljubljansko gledališče

DRAMA:

Začetek ob 20.

Sreda, 16. jan.: Zaprt.

Četrtek, 17. jan.: »UKROCENA TRMOGLAVKA«.

Red C.

Petek, 18. jan.: Zaprt (generalka).

Sobota, 19. jan.: »VOLPONE«. Premijera. Premijerski abomna.

OPERA:

Začetek ob pol 20.

Sreda, 16. jan.: »JONNY SVIRA«. Gostuje tenorist g. Vičar iz Zagreba. Red B.

Četrtek, 17. jan.: Zaprt.

Petek, 18. jan.: »PRI TREH MLADENKAH«. — Red D.

Sobota, 19. jan.: »ZALJUBLJEN V TRI ORANJE«. Red A.

Mariborsko gledališče

Sreda, 16. januarja. Zaprt.

Četrtek, 17. januarja ob 20. uri: »BAJADERA«.

Ab B. Kuponi. Zaižane cene. Gostovanje g. Nerata.

Prireditve in društvene vesti

Izvenekreni sestanek Kržanske moške kongregacije se danes zvečer ne vrši.

Ljndski oder v Ljubljani priredi v nedeljo dne 20. t. m. veseloligro »Charlijeva tetac«. To izredno zabavno komedijo prepletajo vseskozi komični prizori dozdavne Charlijeve tete, vsele dogodovčine mladih študentov, ki bodo gotovo nudile gledalcem siljajno razvedrilo.

Orel

Orloški odsek Ljubljana-Sp. Peter. Danes ob 8 fantovski večer. Predava br. Smersu. Vsi točni.

Cerkveni vestnik

»Sveta čistost«. Dodatno k večerajšnji notici s tem naslovom naznanjamo, da stane knjižica »Sveta čistost« po pošti 6 Din, kar je pomotoma izostalo. Naroča se v Prodajalni K. T. D. (Ničman) v Ljubljani, ki jo je založila.

Darovi

Za Akademsko podružnico Slovenske straže so darovali: Ljudska hranilnica in posojilnica v Ormožu 100 Din; dr. France Cukala, Maribor 30 Din; po 10 Din sta darovala Frančišek Zorec, župnik v pokoju, župni urad St. Janž, p. Meža.

DIRAVE SLON

Sir Arthur Conan Doyle:

Izgubljeni svet

(The lost world.)

Roman.

Preden smo bili gotovi s tem varstvenim opravkom, je napočil poldan, a vendar ni bila vročina prehuda; sploh je bilo za planoto značilno dokaj zmerno podnebje in temu primerno rastlinstvo. Sredi gostega drevja, ki je stalo v krogu okoli nas, smo našli bukve, hraste in celo breze. Orjaško gingkovo deblo, ki je presegalo vse ostalo rastlinstvo, je razprostiralo svoje velike veje in kakor lasje tenko listje nad trdnjavo, ki smo jo zgradili. V njegovi senci smo nadaljevali posvetovanje, in lord John, ki je v potrebnem trenutku takoj prevzel poveljstvo, nam je predložil svoje zaključke.

»Na varnem smo, dokler nas ni videl ali čul noben človek in nobena zverina,« je rekel. »S trenutkom, ko bodo zvedeli, da smo tu, se pričnejo naše težave. Do zdaj nimamo dokazov, da so nas zapazili. Preostaja nam torej nekaj časa mirno vztrajati tu pa na tihem ogledovati deželo. Dobro si moramo ogledati naše sosedo, preden gremo k njim na obisk.«

»A moramo vendar naprej,« sem si dovolil pripomniti.

»Kajpada, sinček moj, pojdemo, a moramo ostati previdni. Nikoli ne smemo tako daleč, da se ne bi lahko vedno povrnil v taberišče. Pred vsem pa nikakor ne smemo sprožiti pušk, če le ne gre za življenje in smrt.«

»A vi ste jo včeraj vendar sprožili,« je vmes dodal Summerlee.

»Pač, ker si nisem mogel drugače pomagati. A imeli smo hud veter in je pihal nazven, zato se gotovo ni slišal strel daleč notri na planoti. Sicer, kako pa

bomo krstili ta kraj? Mislim, da mu vendar moramo dati kako ime.«

Po različnih, bolj ali manj posrečenih predlogih je odločil profesor Challenger.

»Dobiti mora samo eno ime,« je rekel. »Krstiti ga moramo po raziskovalcu, ki ga je prvi odkril. To je Maple Whiteova dežela.«

Tako je postala planota Maple Whiteova dežela in pod tem imenom je tudi bila zabeležena na zemljevidu, katerega sem moral risati jaz. Upam, da se bo tako imenovala tudi v bodočih atlantih.

Zdaj je bilo mirno raziskovanje Maple Whiteove dežele naša poglavitna naloga. Prepričali smo se že na lastne oči, da šteje planota med svojimi prebivalci nekatera nepoznana bitja, a Maple Whiteova risanka je bila dokaz, da lahko srečamo še strašnejše in nevarnejše pošasti. Po okostnjaku, nabodenem na bambuse, smo tudi lahko sklepali o človeških in sicer prav hudobnih stanovalecih: kako naj bi bil prišel nesrečni potovalec v goščavo, če se ne bi tja zvrnil od zgoraj? Če smo že bili izpostavljeni na tem kraju, ki ga nismo mogli zapustiti, nedvomnim številnim nevarnostim je morala naša razsodnost samo pritrjevati varnostnim odredbam, katere je narekovala Johnova izkušnost.

Istovrstno pa nismo bili zmožni, predolgo ždleti ob robu skrivnostnega sveta: preveč smo bili nestrpni in preveč želeli čimprej odriniti, da pogumno raziščemo notranjost.

Zagradili smo torej z bodečim grmovjem vhod v našo zarebo, (kakor imenujejo domačini slično taborišče), tako da je varovalo trnje ves prostor z zalagami vred. Napočili smo se potem previdno in počasi v nepoznano deželo, in sicer vedno ob malem potoku, ki je pri nas izviral, ker je bil najboljši vodnik tudi pri nožnem umiku.

Čim smo naredili nekoliko korakov, smo že srečali dokaze, da se nam napovedujejo v nadaljnjem

prav čudežna odkritja. Prehodili smo nekoliko sto yardov skozi gosti gaj, kjer je rastlo dosti mi nepoznanih dreves, ki jih je označil profesor Summerlee, naš botanik, kot povsod na svetu davno izumrle vrste konifer (hojk) in cikadacij ter smo dospeli na kraj, kjer se je razlival potok v dokaj veliko močvirje. Pred nami se je dvigala visoka stena posebnega trsja, equisetacea, ki je bilo po zagotovitvi našega strokovnjaka v najbližjem sorodstvu z navadno močvirno preslico (equisetum palustre); vmes so tudi rastle orjaške praproti in močen veter je zibal njihove vrhove. Lord John, ki je korakal prvi, je nenadno dvignil roko, da bi nas ustavil.

»Poglejte sem,« je rekel. »Pri svetem Jurju, to pa more biti samo sled practice!«

Zagledali smo na močvirnatih tleh različne sledove velikanske tropiste noge. Nepoznano bitje je bilo nedvomno prekorajčilo močvirje in odšlo v gozd. Vsi smo se ustavili, da natančno ogledamo orjaške sledove. Če bi bila to res ptica — in kaka druga žival bi lahko zapustila slični sled? — bi morala biti njena noga večja kakor nojeva, in kako ogromna bi naj potem bila v celem! Lord John je pozorno ogledoval okolico in za vsak slučaj porinil dva naboja v svojo težko slonovko.

»Stavim ves svoj šikarijev sloves,« je rekel, »da je to še sveža sled. Strašilo je tod korakalo kvečjemu pred desetimi minutami. Poglejte, kako se še nabira voda tukaj, kjer je vrtina globlja! Za Boga milega! Vidite, tu pa je stopal mladilec.«

Res so se različno videli poleg velikih sledov še manjši, a natančno iste oblike.

»No, in kaj mislite o tem tukaj?« je zaklical zmagovalno profesor Summerlee ter pokazal med troprstnimi stopinjami druge sledove, ki so spominjali na odtis ogromne človeške peteroprstne roke.

Šikarree je indijsko ime za loveca na divje zveri, pred vsem tigre.

III III III

Ljudska knjižnica je založila knjigo: »Jugoslovanske knjižnice v Ljubljani: 24. zvezek: A. Manly, HANKA. Ljubljana-Srednja potest Din 22, vez Din 30 — 25 zvezek: Haggard, H. C. CESARJA MONTEZUME. Din 22, vez Din 42 — 26 zvezek: Lorentz, H. STORŽENEC, H. NIEGOVO BURKASTO ŽIVLJENJE. Din 14, vez Din 22 — 27 zvezek: Pregec, OTROCI SOLNCA. Din 24, vez Din 32 — 28 zvezek: Haggard, KLEOPATRA. Din 28, Din 40.

III III III

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsakoglas leba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10.349. Tel. št. 23-28

Službe iščejo

Dekle

pridna in poštena, z dobrimi spricvali, vajena vseh hišnih del, išče službo ne izven Ljubljane. - Naslov se izve v upravi Slovence pod št. 451.

Službo dobe

Perfektno kuharico kakor tudi perfektno hišno, z najboljšimi spricvali, z znanjem nemščine za Abbazio. Nastop službe 1. februarja. Predstaviti vsak dan dopoldne od 10 do 1 pri DRAGA MEDIC, Trdinova ul. 2/II.

Konfekcionerko v pletilni stroki, vsestransko izobražena in popolnoma samostojna - se sprejme. - Ponudbe: Ciril Vajt, Celje.

Kmetško dekle

pridno in čedno, ki ima veselje do otrok, sprejme takoj manjša družina v Ljubljani. Ponudbe na naslov: »Dobra rodbina« - se pošlji na upravo Slovence pod št. 425.

Kuharico

samostojno, pridno, snažno in dobro srčno, sprejem. Oseb 12. Ponudbe s prepisi spricval in zahtevo plače na upravo Slov. pod: Trgovina 325.

Šofer

preizkušen in izvežban, se išče za večje industrijsko podjetje v Beogradu. Reflektantje naj navedejo, kje in koliko časa so doslej šofirali. Izkušeni mehaniki imajo prednost. - Ponudbe na upravo lista pod »Šofer« št. 388.

Učenec

se sprejme v trgovino z mešanim blagom na deli. Stanovanje, hrana, perilo v hiši. Naslov pove uprava Slov. pod št. 467.

Služba organista in cerkvenika

se razpisuje pri podružni cerkvi v Radomlju, ker odhaja sedanjí organist na svoje posestvo. Službeni prejemki: bira v žitu in denariju, prosto stanovanje, drva in dohodek iz zemljišča. V slučaju sposobnosti na razpolago mesto knjigovodje pri industrijskem podjetju ali tajništvo pri zadrugi. Nastop službe takoj, ozir. najkasneje 1. marca t. l. - Zupanstvo Radomlje pri Kamniku.

Sprejemem dva dečka poštenih staršev, z vso oskrbo za razna dela pri čevljarstvu obrtu. - Naslov se poizve v upravi Slovence pod št. 452.

Retušerko (ja)

sprejemem takoj ali pozneje. Ponudbe s sliko, katero je sama izdelala in zahtevo plače na naslov foto V. BAVEC, Rajhenburg.

Zasluzek

Pri prevzemu

našega zastopstva Vam pismeno garantiramo za služek. Lahko delo, velik zaslužek. Kavcija nepotrebnosti, nikakoli obveznosti. - Zumbulović, Ljubljana, Miklošičeva c. 14.

Pouk

Metoda Berlitz

Pouk francosčine, angleščine, italijanščine, nemščine itd. po profesorjih dotičnih dežel. Vsak profesor poučuje edinolet v svoji materinščini. - Prijave samo: Kralja Petra trg 8/L, Ljubljana.

Šivilja za perilo

sprejme gospodične v pouk dnevno in večerno. - Naslov se izve v upravi Slovence pod št. 440.

Stanovanja

Stanovanje

2 sobi, kabinet in pritlikine, išče mirna tričlanska družina za maj. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Maj«.

Vnajem

Pisarniški lokal

odnosno prazno sobo, se išče. - Cenj. ponudbe na upravo Slovence pod »Pisarniški lokal«.

Kupimo

Smrekovo kolovje

(kapnice), 4-5 m dolgo, kupi večjo množino A. SUŠNIK, Ljubljana, Zaloška cesta 21.

Hlode

bukove in hrastove (hrastove že od 20 cm naprej), kupuje parna žaga V. Scagnetti, Ljubljana.

Suha bukova drva kupimo vsako množino. Družba »Ilirija«, Ljubljana, Dovozna cesta.

Divan

dobro ohranjen, in knjižno omaro, kupim. Glinca cesta XIII., št. 11.

Tehtnico

malo, že rabljeno, od 3 do 500 kg, kupim. - Naslov v upravi pod št. 413.

Posestva

Majhen mlin

z majhnim posestvom - iščem; tudi prevzamem prevžitkarje. - FRANC KRAJNC, Salek, Velenje.

Prodamo

Koks

suh, 80 Din (100 kg) vedno na zalogi. - Mestna plinarna.

Suhe hrastove deske

debele, 30-45 mm, ca. 2 m², naprodaj. Ogleda se najlažje ob nedeljah. Selo, Ciglarjeva 64.

Perzijsko preprogo pod vrednostno ceno prodam. - Naslov v upravi Slovence pod št. 463.

Damske smučke

primerne tudi za nižjo postavu, komplet, s palicami (Bilgheri stremena), v najboljšem stanju, se za 350 Din takoj prodajo. - Naslov v upravi Slovence pod št. 456.

Obrt

Matija Terlep

Ljubljana 7, Sv. Jerneja c. priporoča svoje podjetje, kovanje konj, vozov in kolarstva.

Puhasto perje

kg 38 Din. razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko, dokler zaloga traja. Imam tudi belji puh kg 300 Din. L. Brozović, kem čistilna perla. Zagreb, Ulica 82

Podgane ubija RATOL Polj. miši ubija ARVICIN ščurke ubija GAMADIN Stenice ubija STENOL Bolhe ubija PULEKSIN

Dobivajo se povsod! Biokemia, Zagreb, Hatzova ulica 25. Tel. br. 59-69.

A. Arhar in drug Podjetje elektrotehničnih naprav in popravil.

Ljubljana VII

Celovška cesta št. 80

izvršuje elektrarne, elektroinstalacije, telefone, daljnovode itd. po najnižjih cenah. - Postrežba točna.

Razno

Usnjarskega pomočnika ki bi obenem potoval po Sloveniji, išče veletrgovina z usnjem v Zagrebu. - Obširne ponudbe naj se pošljejo na: Zagreb L, poštni predal 155.

Drva

bukove in hrastove odpadke od parketov do stavila po nizki ceni na dom črna žaga

V. SCAGNETTI

v Ljubljani za gorenjskim kolodvorom

Oves in koruzo

kupite na cene, e pri vrhku A. VOLK, LJUBLJANA Realjeva cesta 24, Veletrgovina z žito

Krušno moko

najboljše vrste dobite vedno svežo pri

A. & M. Zorman

Ljubljana, Stari trg 32. Blago dostavimo tudi na dom. - Prevzememo v mlev tudi vsako množino doma e ali banaske pse - pri manjih množinah jo takoj zamejamo za moko in otrobe

Ajdova moka

5 Din

garantirano pristna, od 25 kg naprej. Pošilja Pavel Sedej, umetni mlin, Javornik, Gorenjsko.

Gostilničarji

Nabavite si pri nas naravno in izborna pitna vina po zmernih cenah. Vinarna CIGLAR i drug, imejtelj lastnih vinogradov, Stubica pri Zagrebu.

Zakaj se zadovoljite s drugimi izdelki, ki so baje ravno tako dobri, ako možete vendar povsod dobiti pravi original:

MILANO MILO

POZORI!

V vsakem kraju se osnuje podružnica, za katero vodstvo išče zanesljivo osebo kot

vod o podružnice

Udobno zaposlenje proti mesečnemu dohodku 3000 do 5000 Din, tudi kot postranski zaslužek. Ponudbe pod »Podružnica 368-2« na Interreklam d. d. Zagreb, Marovska 28.

OTVORITEV

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem odprl

ново mesnico

in se bom potrudil zadovoljiti cenj. odjemalce. Priporočam se za obilen obisk.

Ivan Kac, Maribor, Vrtna ulica št. 11.

V najem

se dajo s 1. februarjem t. l. prosori za pisarno ali ordinacijo: TRI LEPE, VELIKE in SVETLE SOBE, kurjene (centralna kurjava), v prilličju, na cesio in sredi mesta, nasproti palači oblasnega odbora v novi hiši Beethovnova 2. - Pojasnila daje pisarna ing. MILANA SUKIJE v isti hiši.

št. 564.

Natečaj

Na podlagi uredbe o oblasni hranilnici zetske oblasti se tem polom razpisuje natečaj

za d. rektorja oblasne hranilnice v Cetinju

Kandidatje za ta položaj morajo imeli potrebno kvalifikacijo in daljšo prakso v kakem sličnem zavodu.

Kandidatje morajo prošnji, taksirani po predpisih, priložiti vse dokumente, ki se zahtevajo za sprejem v državno službo, ter označiti v prošnji svoje pogoje glede plače.

Prošnje je doposlati Oblastnemu odboru v Cetinju najkasneje do 15. februarja 1929.

Cetinje, dne 3. januarja 1929.

Iz pisarne oblasnega odbora zetske oblasti v Cetinju.

Izmed sodobnih književnih izdaj so

dr. Ivan Pregljev izbrani spisi

priznana tako po vsebini kakor po opremi na prvem mestu

Vsak zvezek stane broširan Din 45— elegantno vezan Din 60—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Opozorjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki

FELIKS ČOTIČ

mornariški kapetan I. klase v pokoj

danes ob 4 popoldne po kratki in težki bolezni, previden s tolažili svete vere, v 68. letu svoje dobe, Bogu vdano odšel v večnost. — Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek dne 17. januarja ob 15 iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju. — Sveta maša zadušnica se bo brala dne 18. januarja ob 7 zjutraj v magdalenski cerkvi.

Maribor, dne 14. januarja 1929.

Roza, soproga.

Alfred, Evgen, Albin in Rudolf, sinovi. — Elvira in Elza, hčeri. — Mateo in Josip, brata. — Marija vd. Uršič, Berta vd. Silvester in Ema por. Gallowitsch, sestre. — Henrik in Franci, sinovi. — Albert Vicel, trgovec, in Herbert Fritz, nadinžener, zeta. — Vnuki in ostali sorodniki.

najnovejša dvokolesa, motorje, šivalne stroje. Otroški vozički novih modelov, mali avtomobili, pneumatica najceneje. Ceniki franko. Prodaja na obroke. „Frisuna“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. L J U B L J A N A. Karlovska cesta št. 4.

Tovarna barv

IŠČE V NAKUP večje množine RAZNI SIROVIN, GLINE ali KOVINE, ki so primerne za proizvodnjo barv, in sicer satinobor, oker, črna zemlja, rdečo zemljo, zeleno zemljo in vse druge vrste surovin, eventualno tudi izgotovljene barve. — Ponudbe se naj pošljajo upravi Slovence z malim vzorcem in najnižjo ceno pod

»št. 368 Tovarna barv«.

Direkcija drž. rudnika Velenje odda potom pismene pogodbe dne 5. februarja 1929 ob 11 dopold.

napravo vrat in oken za stanovanjsko hišo

Pogoji se dolo pri podpisani. Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, br. 44/L